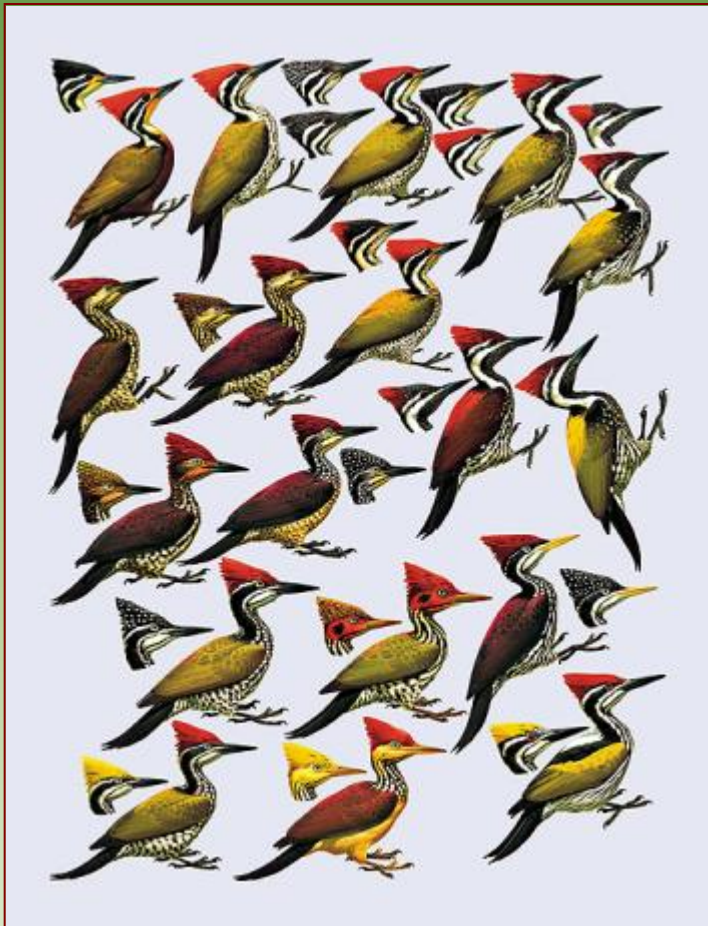

BIODIVERZITA

**Co je biodiverzita a jak ji měřit
Faktory, které biodiverzitu ovlivňují**

WWF

Rozmanitost života na Zemi, miliony druhů rostlin, živočichů a mikroorganismů, včetně genů, které obsahují, i složité ekosystémy, které vytvářejí životní prostředí.

ÚMLUVA O BIOLOGICKÉ DIVERZITĚ

Rozmanitost všech živých organismů, ekologických komplexů a ekosystémů, jejichž jsou součástí; zahrnuje různorodost v rámci druhů, mezi druhy a ekosystémy.

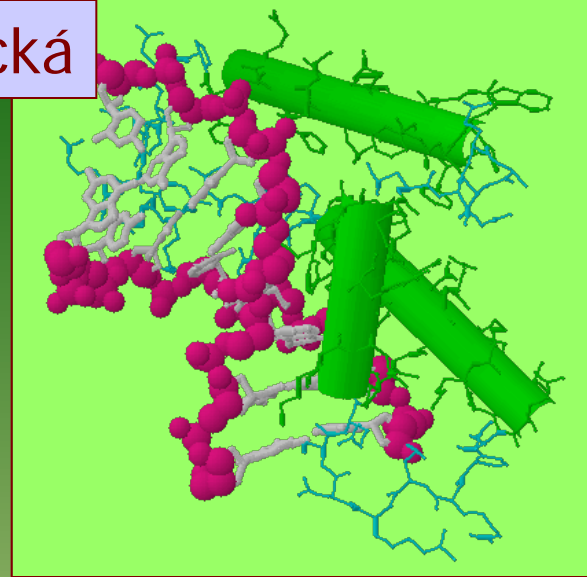
IUCN

rozmanitost života ve všech jeho formách, úrovních a kombinacích. Zahrnuje diverzitu ekosystémů, druhů i genů.

taxonomická
(druhová)

genetická

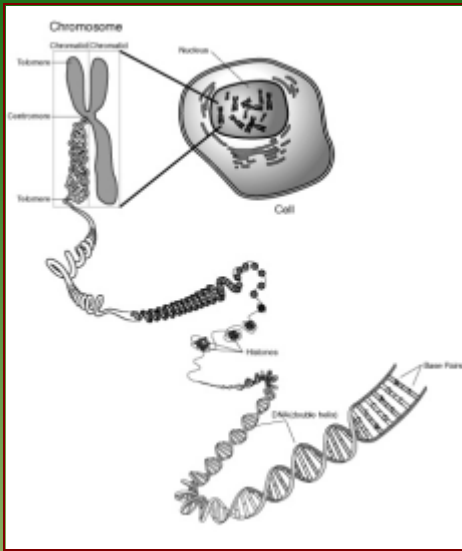
Úrovně biodiverzity

kulturní

ekosystémová

genetická

populace
jedinci
chromozomy
GENY
nukleotidy

taxonomická

říše
kmény
čeledi
rody
DRUHY
poddruhy
POPULACE
jedinci

Úrovně biodiverzity

kulturní

jazyky
obyčeje, zvyky
tradice
náboženství
filosofie
Lidské vztahy

ekosystémová

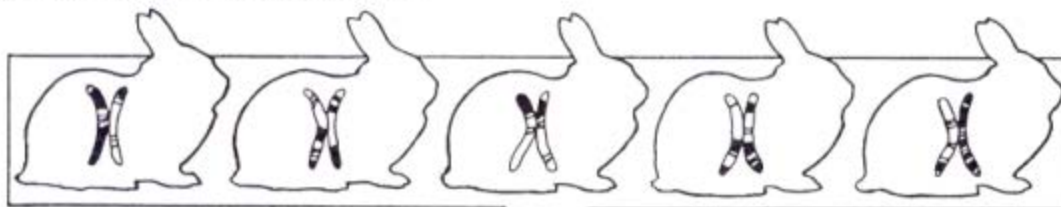

biogeografické
regiony
biomy
EKOSYSTÉMY
STANOVIŠTĚ
niky
populace

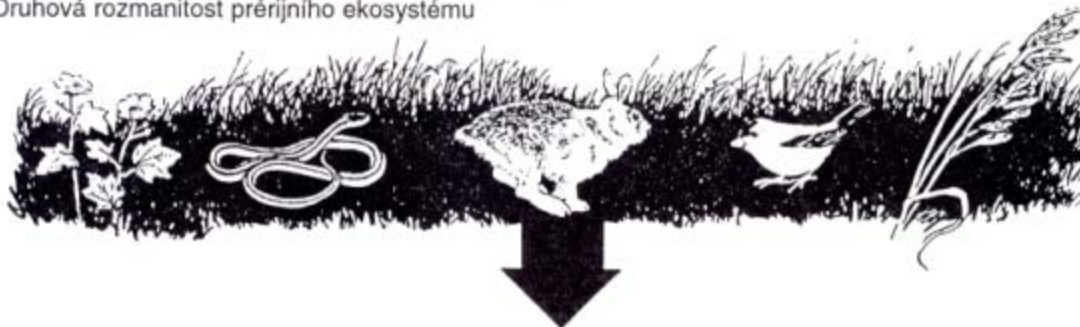
ÚROVNĚ BIODIVERZITY

Obr. 1.3 Biologická diverzita zahrnuje genetickou diverzitu (genetickou variabilitu, kterou je možné nalézt u každého druhu), druhovou diverzitu (rozsah druhů v daném ekosystému) a diverzitu ekosystémů a společenstev (soubor typů stanovišť a ekosystémových procesů v dané oblasti). (Temple, 1991; kresby Tamara Sayre)

Genetická rozmanitost populace králíků

Druhová rozmanitost prérijního ekosystému

Rozmanitost společenstev a ekosystémů v krajině

Co je to druh???

morfologická def.:

skupina jedinců, která je svou některou vlastností morfologicky, anatomicky, fyziologicky nebo biochemicky odlišná od jiných skupin

biologická def.:

skupina přírodních populací, které se mohou vzájemně křížit a jsou reprodukčně izolovány od jiných takových skupin

evoluční (fylogenetická) def.:

nejmenší evolučně izolovaná linie, která si udržuje v čase i prostoru svou identitu a která má svůj vlastní nezávislý evoluční vývoj

Druh je charakteristický pro svůj jedinečný původ a historii, soubor výlučných společných vlastností, unikátní ekologická nika, potomstvo patří ke stejnému druhu

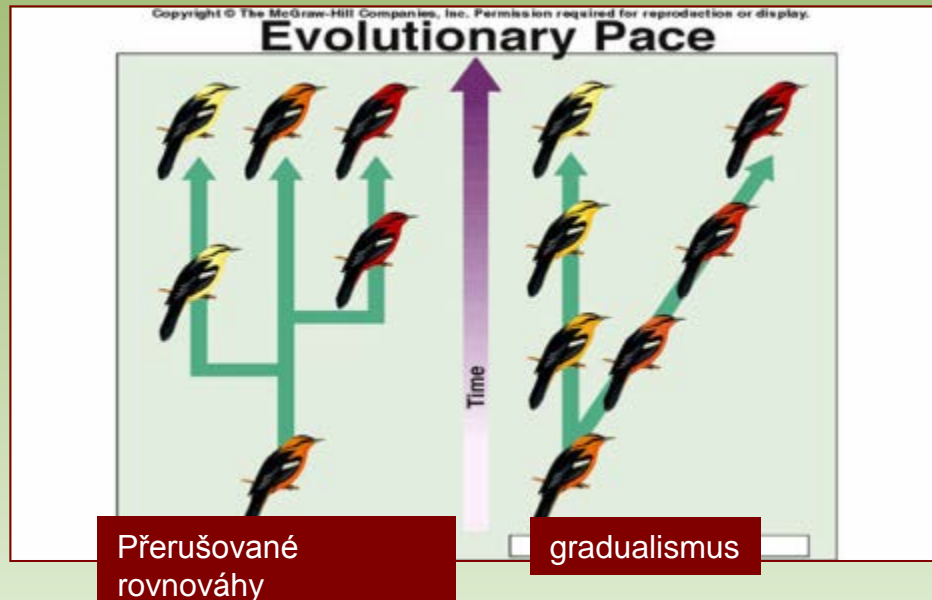
Co je to druh???

Biologický druh

- populace, které se mezi sebou skutečně nebo potenciálně kříží – o tom často vůbec nic nevíme...
- reprodukční izolace od populací jiných druhů (nekříží se) – křížení je časté, přesto druhy fungují více méně nezávisle...

Odpověď na otázku, co je to druh, je tedy velmi složitá...

- populace v různé fázi reprodukční izolace (sympatrie vs. allopatrie)
- hodně napoví genetické a molekulárně fylogenetické přístupy

Nothobranchius

Kolik vidíte druhů?

Areály

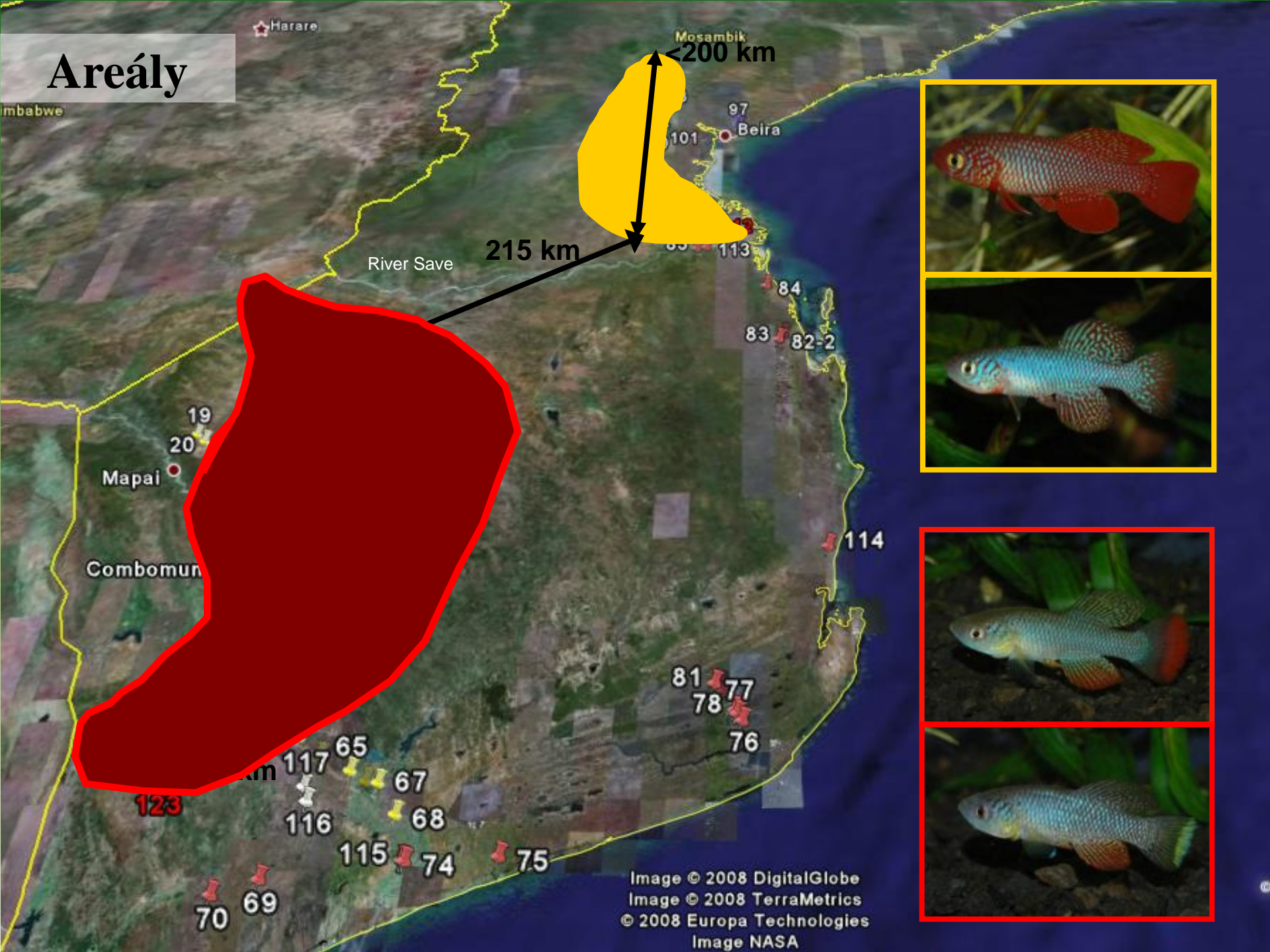
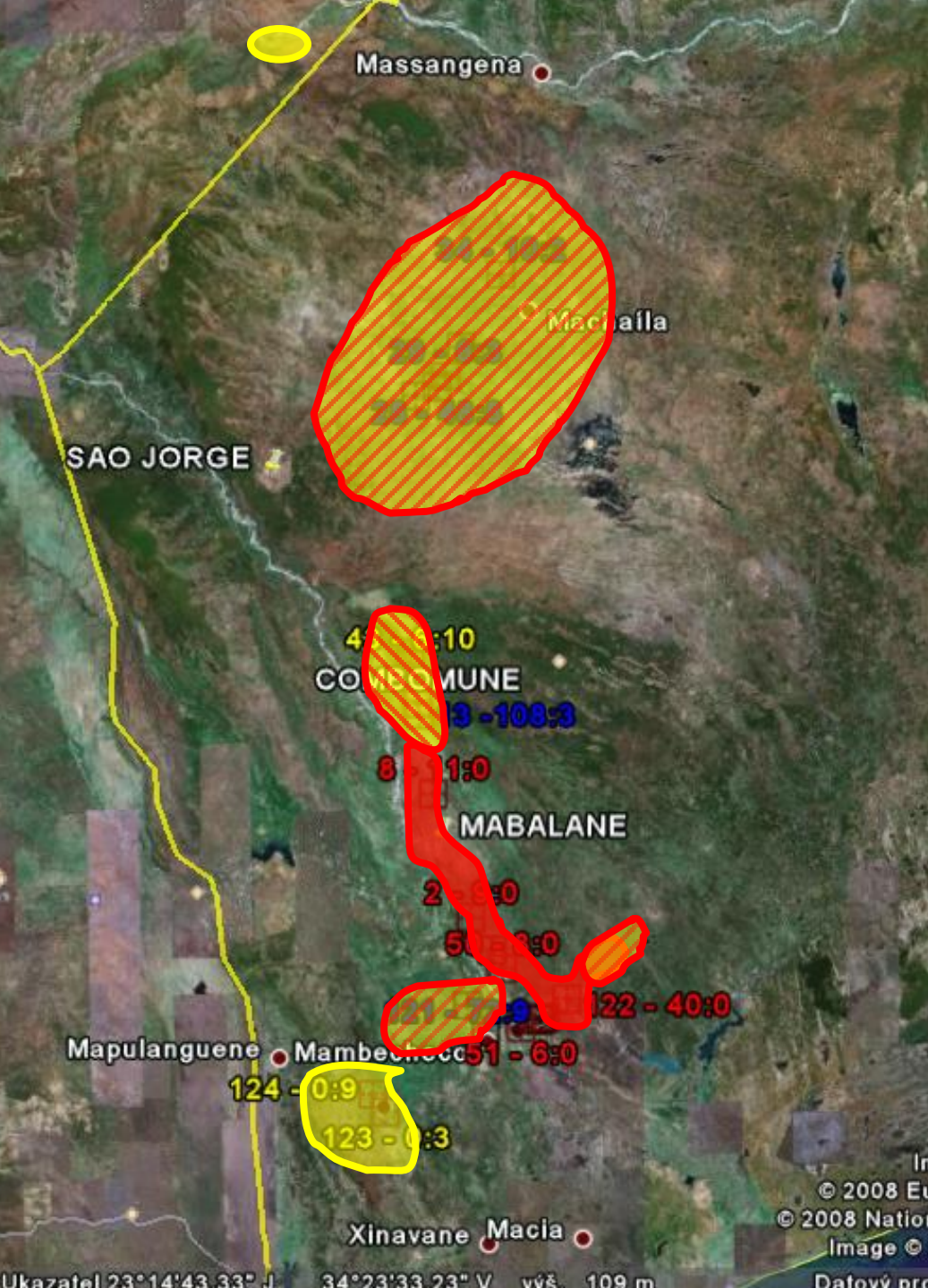
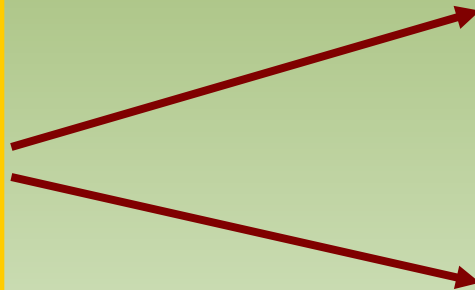
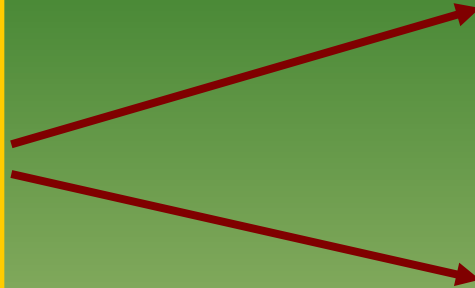

Image © 2008 DigitalGlobe
Image © 2008 TerraMetrics
© 2008 Europa Technologies
Image NASA

© 2008 Europa Technologies
 © 2008 National Geographic Society
 Image © 2008 TerraMetrics

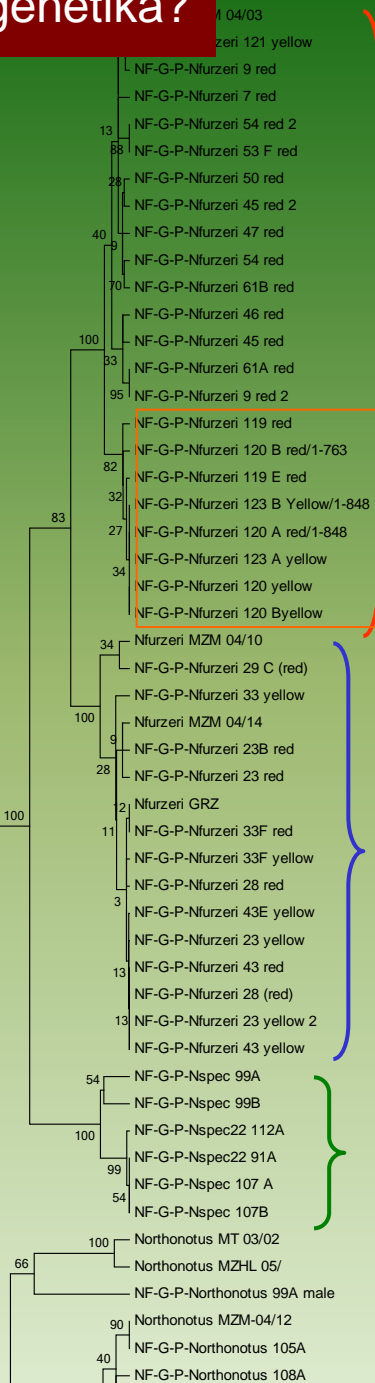
A co F1? (samičky z přírody)

2 druhy – 4 barevné formy?

A co na to genetika?

UPGMA 3000 bootstraps
c. 850bp on COX I.

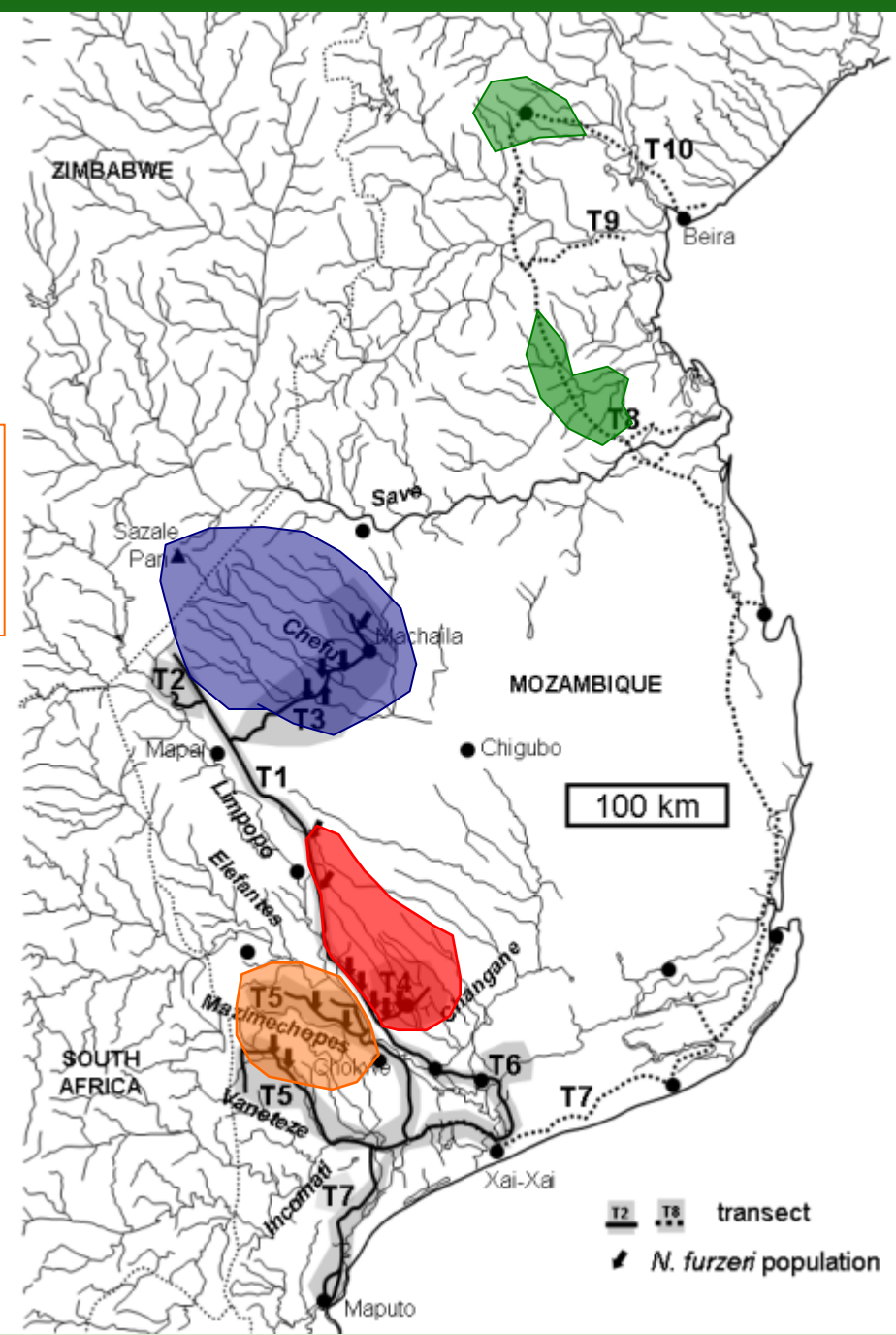

**Clade I
(Limpopo)**

**Mazimechopes
& Veneteze
Přítoky jižně od
Limpopa**

**Clade II
= Chefu basin**

**Clade III (na
sever od řeky
Save)**

Kolik druhů žije na světě?

- Je všeobecně známo, že se to neví...
- Popsáno asi 1,7 mil. druhů
- Odhady se velmi různí - 10–30 (150) milionů druhů

Je důležité druhy rozlišovat a vědět, kolik jich je???

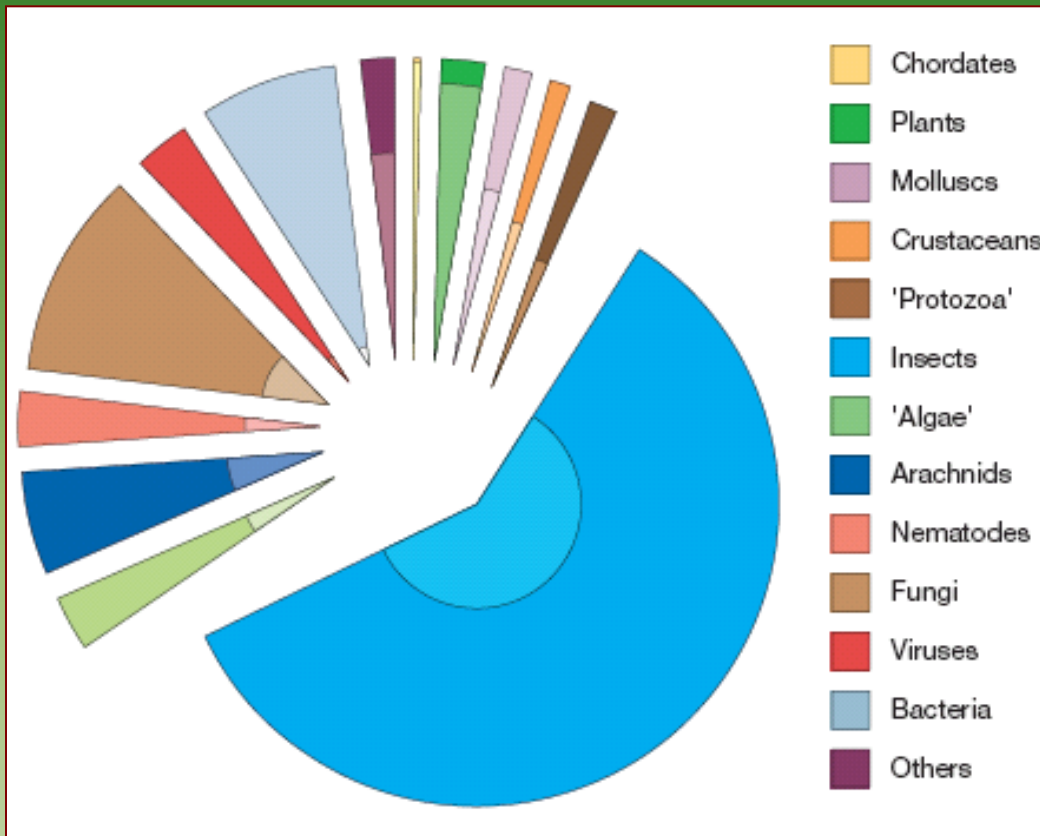

Ano, spíše z důvodu ochrany

Category	Species	Totals
Vertebrate Animals		
Mammals	5,416	
Birds	9,956	
Reptiles	8,240	
Amphibians	6,199	
Total Vertebrates		59,811
Invertebrate Animals		
Insects	950,000	
Molluscs	81,000	
Crustaceans	40,000	
Corals	2,175	
Others	130,200	
Total Invertebrates		1,203,375
Plants		
Flowering plants (angiosperms)	258,650	
Conifers (gymnosperms)	980	
Ferns and horsetails	13,025	
Mosses	15,000	
Red and green algae	9,671	
Total Plants		297,326
Others		
Lichens	10,000	
Mushrooms	16,000	
Brown algae	2,849	
Total Others		28,849
TOTAL SPECIES		1,589,361

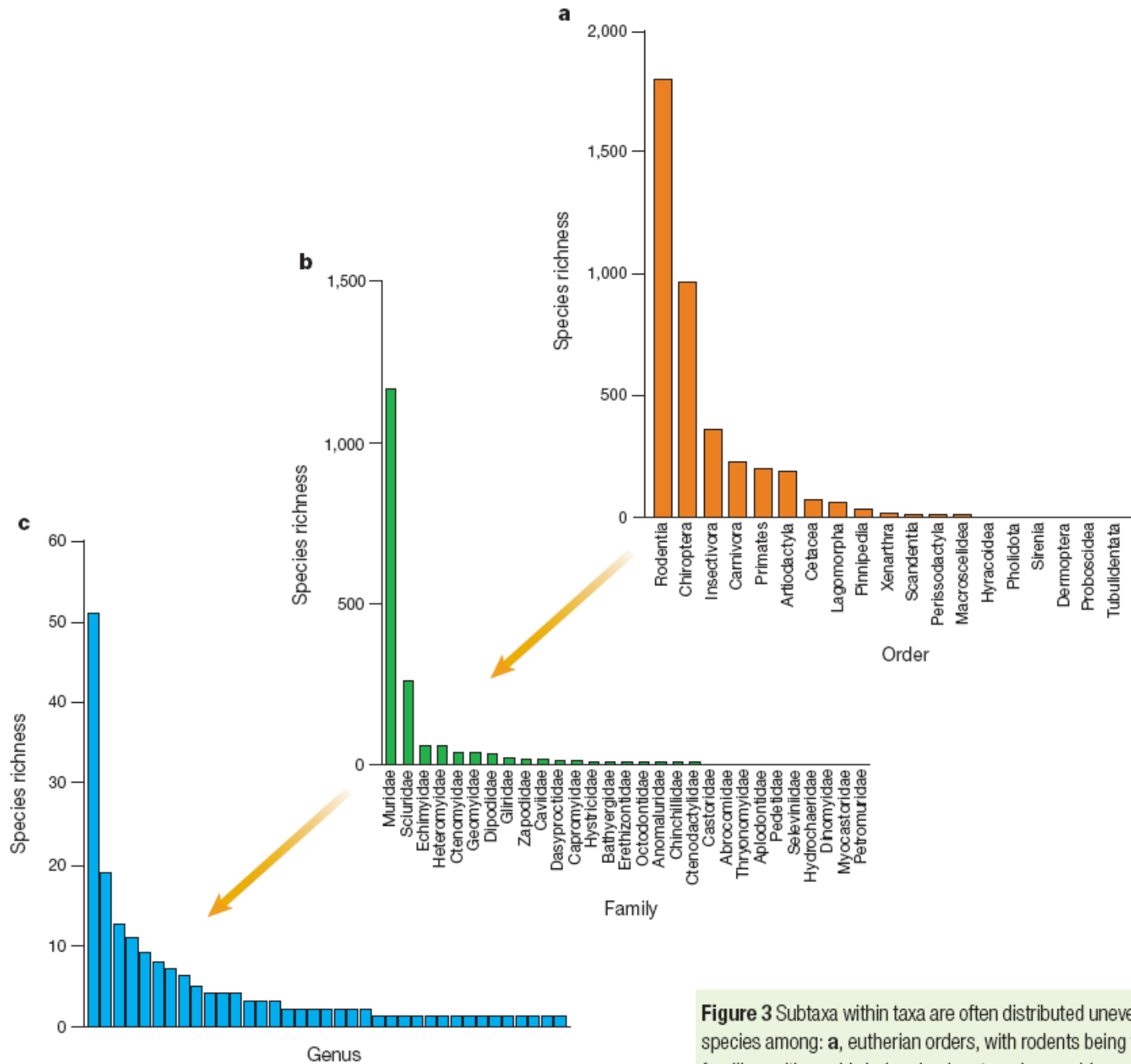
Rozdíly v počtu druhů mezi taxony

Figure 4 Species richness in major groups of organisms. The main 'pie' shows the species estimated to exist in each group; the hatched area within each slice shows the proportion that have been formally described. Data from ref. 7.

Figure 3 Subtaxa within taxa are often distributed unevenly. Uneven distribution of species among: **a**, eutherian orders, with rodents being the dominant group; **b**, rodent families, with murids being dominant; and **c**, murid genera. Data from ref. 95.

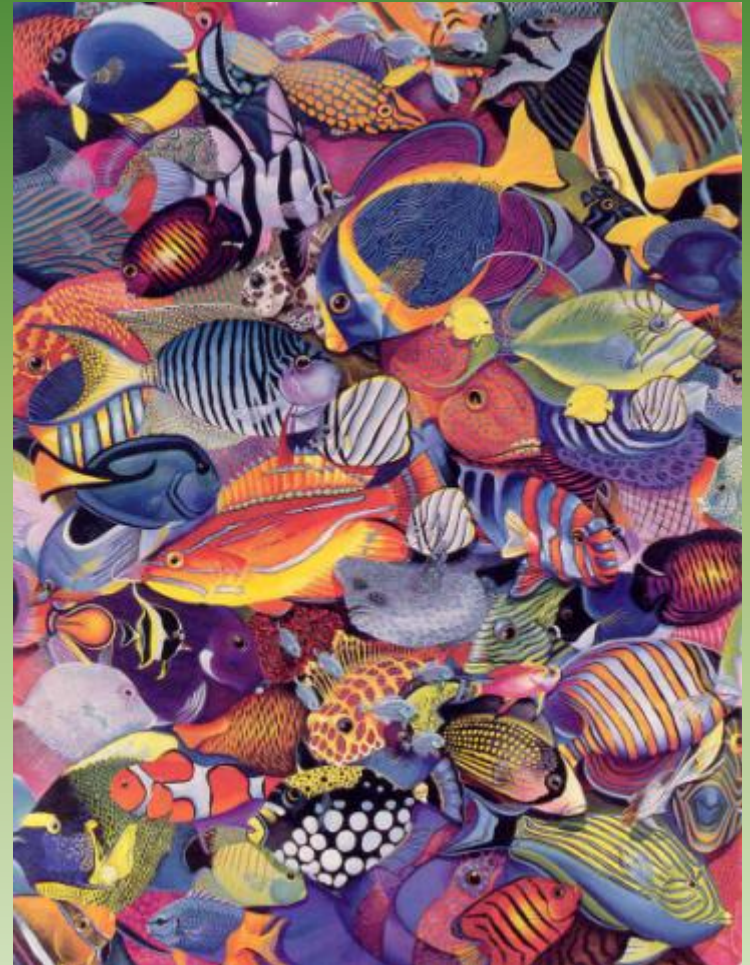
DRUHOVÁ BOHATOST ČESKÉ REPUBLIKY

taxon/skupina	počet druhů
sinice a řasy	6 100
houby	30 000
mechorosty	848
lišejníky	1 400
vyšší rostliny	2 500
hmyz	24 800 - 43 000
ostatní mnohob. bezob.	5 800 - 8 000
ryby a mihulovci	65
obojživelníci	21
plazi	11
ptáci	576
savci	86
celkem	71 917 - 92 521

(bez virů, bakterií, jednobuněčných živočichů)

Kolik je na světě druhů ryb?

- 15-40 tisíc...(jak k těmto číslům ichthyologové došli?)
- až r. 1970 nový odhad i s postupem (Cohen 1970)
- odhady specialistů, revize skupin, nové druhy
- 19 135 – 20 980 druhů (spíše dvě minima)
- synonymika a kryptické druhy...

Kde druhy ryb žijí?

- 41,2 % ve sladkých vodách, 45,5 % v pobřežních vodách moří a oceánů
- otevřené oceány pouze 13 % druhů – „vodní poušť“
- motorem pro speciace jsou izolace a množství dostupných nik (dělty, korálové útesy, povodí)
- v oceánu tak žije málo hodně početných druhů (nejpočetnější druhy obratlovců – např. *Cyclothone*)
- Rybářství - chladnější vody šelfů a povrchové vody moří a oceánů – nízká druhová diverzita
- Polovina druhů v prostředí značně využívaném lidmi – přímo ohroženy vyhynutím

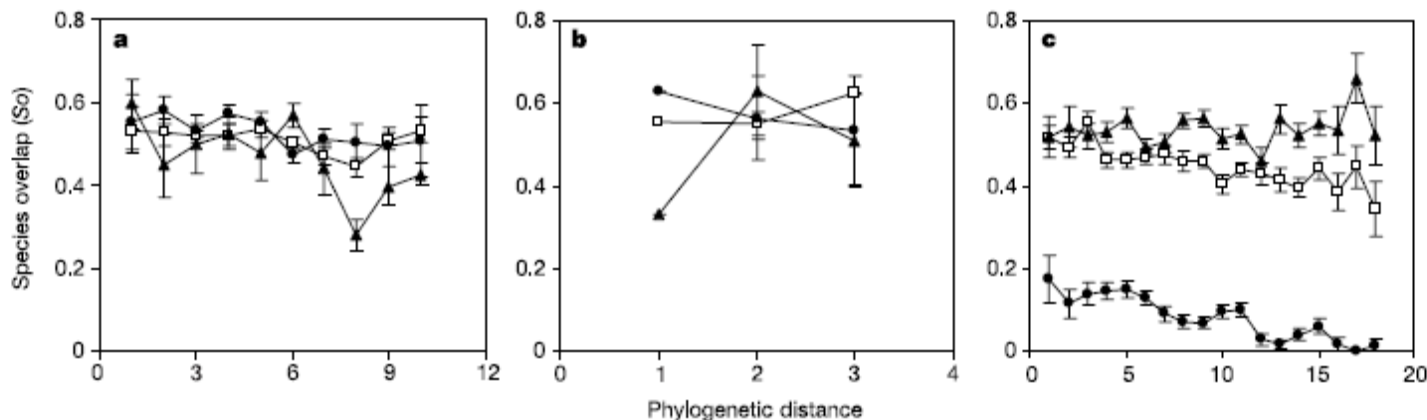
Nová území, nové metody, nové druhy...

- Tropické oblasti, hluboká moře
- Analýza muzejních exemplářů
- Biochemická a molekulární genetika – fylogenetická analýza
- Chromozomy
- Ploidie a hybridizace

... a kolik je druhů hmyzu?

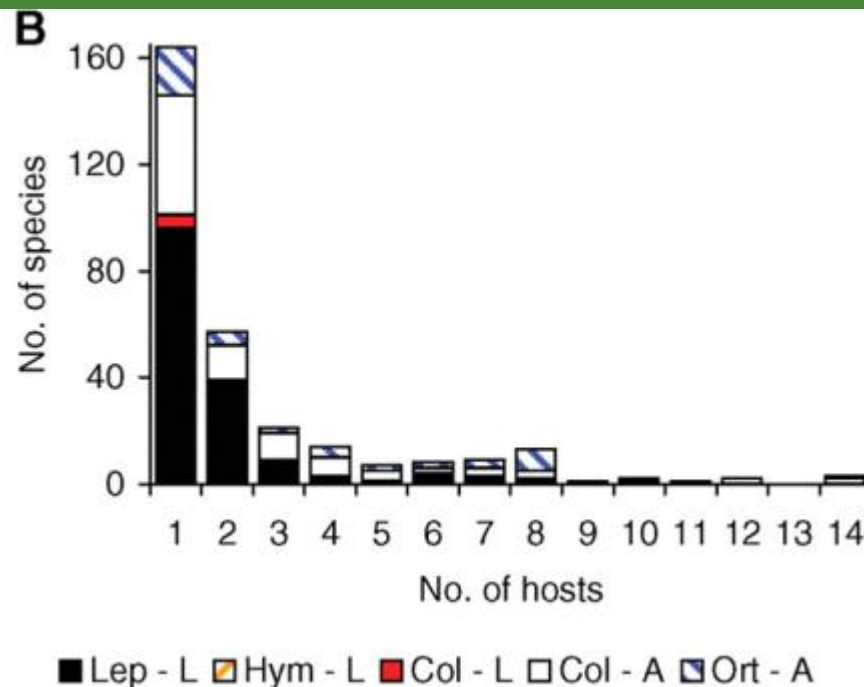
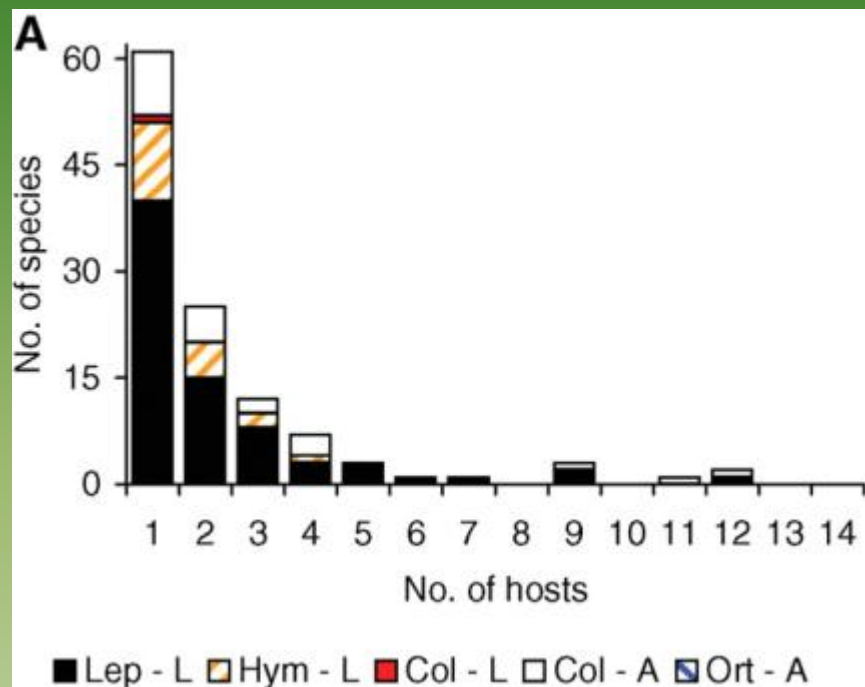
- Novotný et al. (Nature, 2002), Nová Guinea
- Studium specificity herbivorie (900 druhů herbivorního hmyzu, 51 druhů stromů)
- Dominují polyfágní druhy s preferencí více druhů jedné fylogenetické linie
- Klasický model předpokládal vyšší míru monofágie - korekce odhadu počtu druhů hmyzu - 31 mil. -> 4-6 mil. druhů

Figure 2 Overlap in species composition of their leaf-chewing communities and phylogenetic distance between *Ficus* spp. (a), *Psychotria* spp. (b) and plants from different genera (c). Values of Sorensen index S_o (means $\pm$ s.e.m.) are shown for all pairwise

comparisons between hosts separated by a particular phylogenetic distance. Coleoptera (squares), Lepidoptera (circles) and orthopteroids (triangles) are shown separately.

Temperát (A) vs. tropy (B)

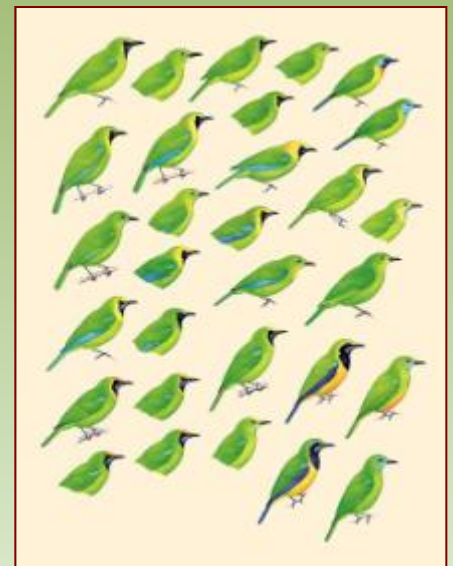
- Specializace herbivorního hmyzu je stejná v tropech i temperátní zóně
- Za vyšší druhové bohatství (herbivorního) hmyzu je zodpovědná vyšší druhová diverzita stromů (7x)

Přesnost odhadu

Přesnější odhady u větších, nápadnějších organismů
(savci vs. hmyz, motýli vs. dvoukřídlí)

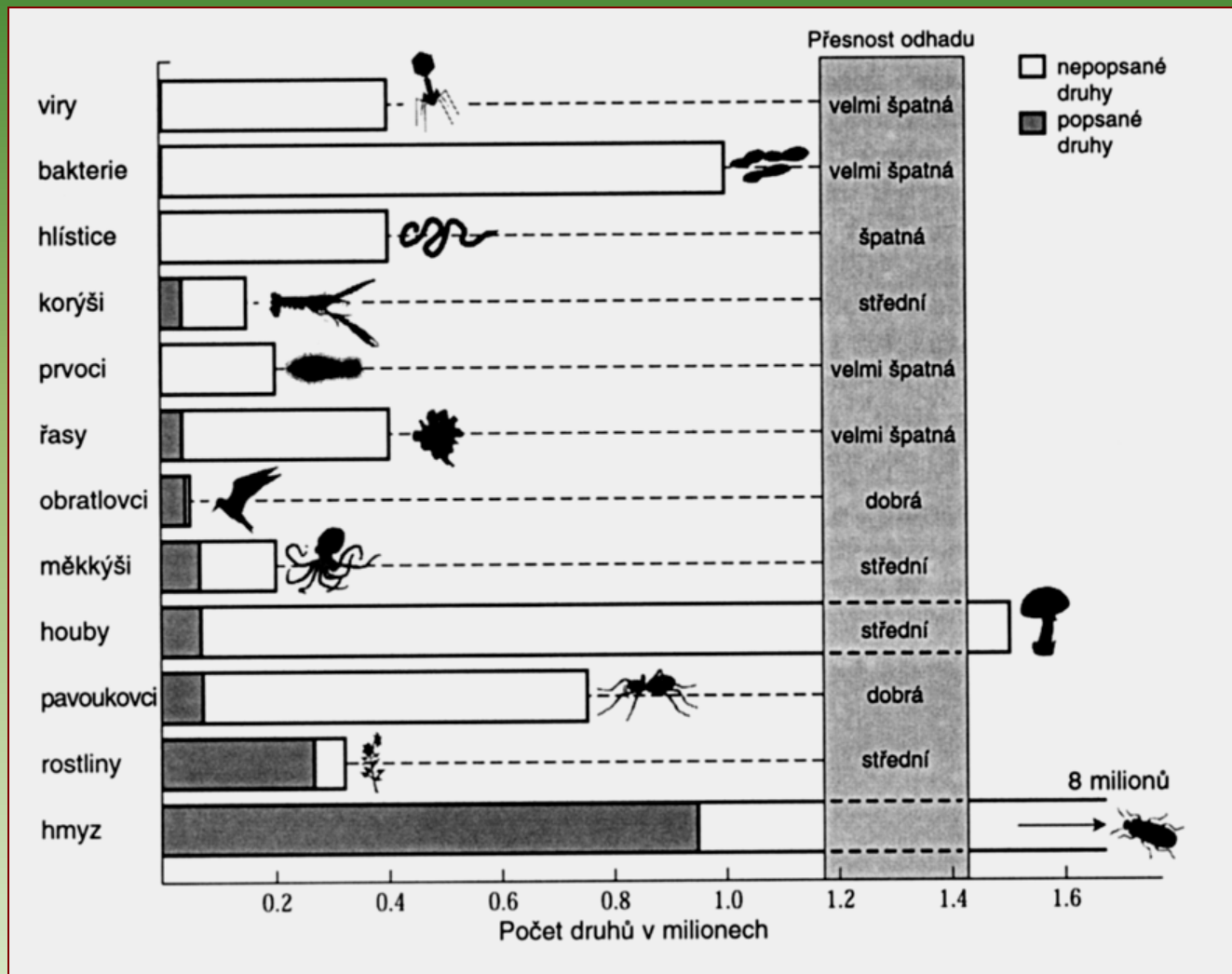
10 000 nových druhů ročně (především hmyz)

1-5 ptáků a savců ročně (především tropy)

Přesnost odhadu

Kamerun

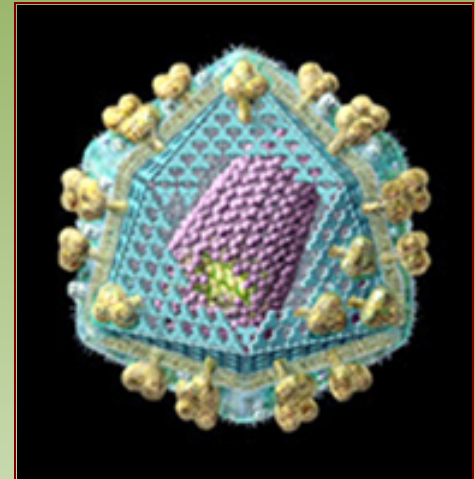

Mozambik

Velké rezervy...

- Bakterie a viry
- Členovci

Velké rezervy...

- Mořské dno

Tsunami 2004

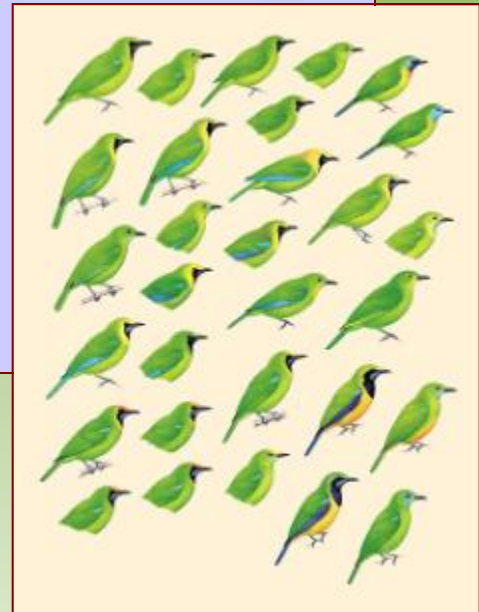
Velké rezervy...

Tropické deštné lesy
– zvláště korunové patro

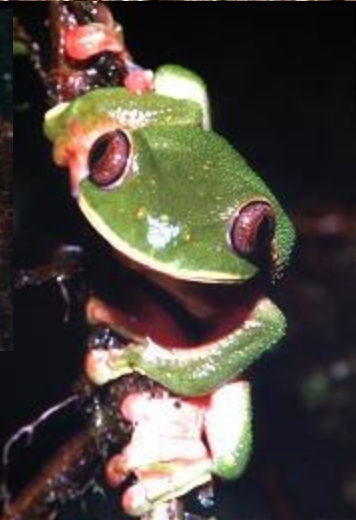

Nově popsané druhy

- Ztracené světy – nedostupnost, války, obrovská rozloha (Papua-Nová Guinea, Konžská pánev, Amazonie)
- Skrytá diverzita – kryptické druhy, nejasné postavení - molekulární fylogeneze
- Nové metody – „camera traps“, molekulární biologie, genetika

Papua-Nová Guinea: Foji 2006

„Znovuzrozené“ druhy

Druhy považované za vymřelé a po dlouhé době znovu objevené

Papua-Nová Guinea: Foji, 2006

Rajka (*Parotia berlepschi*)

Klokan (*Dendrolagus pulcherrimus*)

„Znovuzrozené“ druhy

USA, Arkansas - 2005

Datel knížecí
(*Campephilus principalis bairdii*)

S Bolívie, Beni - 2003
Grim & Šumbera

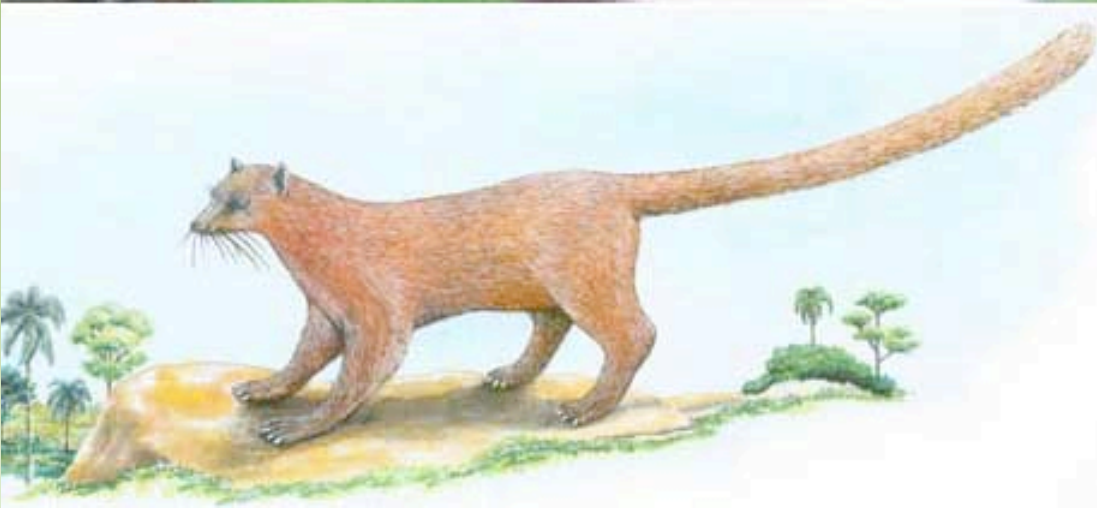

Lelek bělokřídlý
(*Caprimulgus candicans*)

Camera traps

Neznámý savec na Borneu,
prosinec 2005 – poletucha?

Neustálá překvapení...

J Tanzánie, květen 2005,
Velký druh opice v poměrně
dobře známé oblasti

Mangabej (*Lophocebus kipunji*)

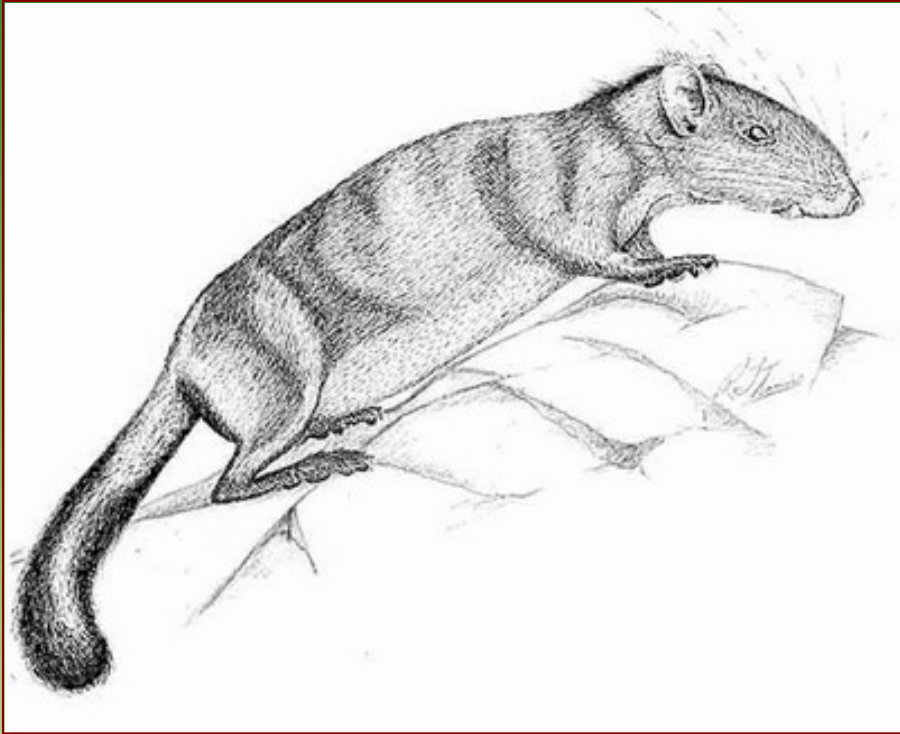
Neustálá překvapení...

**Madagaskar, srpen 2005.
Jeden z nejstudovanějších
tropických lesů**

Lemur (*Microcebus lehilahytsara*)

Domorodé trhy

Laos, 2005,
nová čeleď hlodavců

„Skalní krysa“ (*Laonastes aenigmamus*)

Skrytě žijící druhy

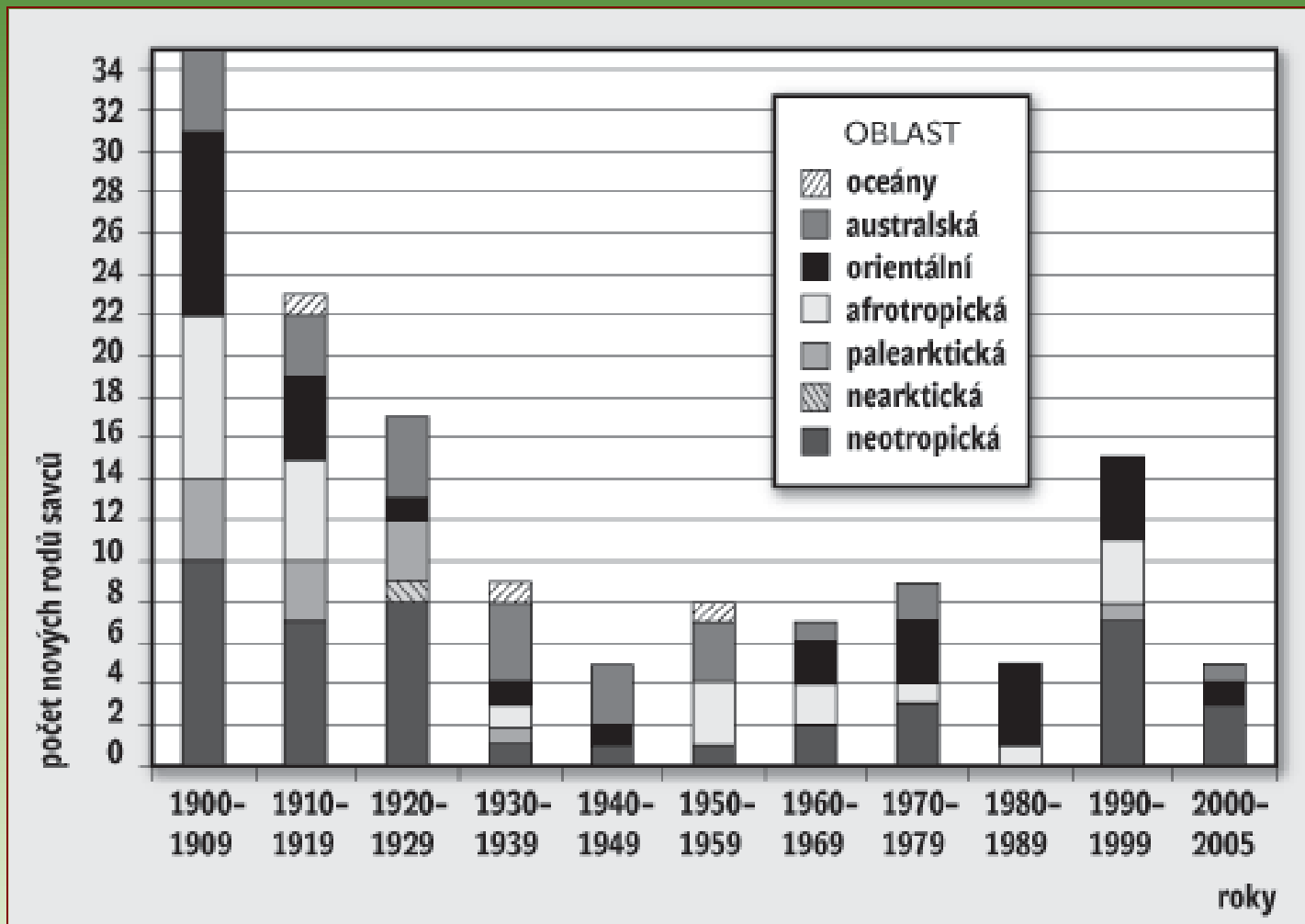
Filipíny, 2004

Chřástal (*Gallirallus calayanensis*)

Kam se vypravit na lov nových druhů?

NOVÉ RODY SAVCŮ

alfa-diverzita

Biodiverzita

- počet druhů ve společenstvu – druhová bohatost

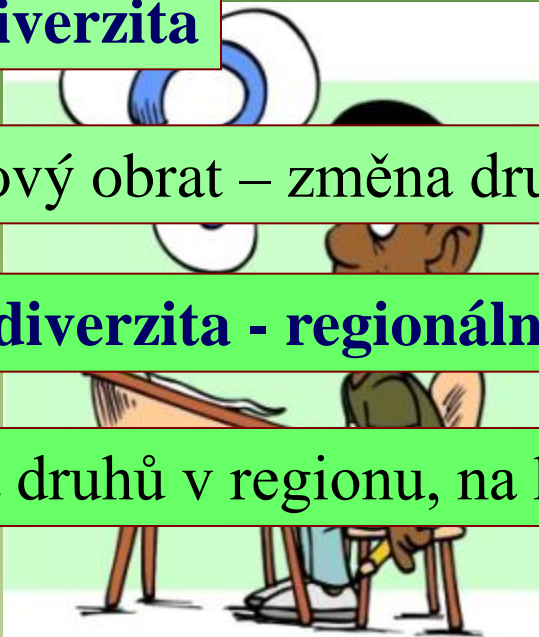
beta diverzita

Alfa, beta a gama diverzita

- druhový obrat – změna druhového složení v prostoru (gama/alfa)

gama diverzita - regionální

- počet druhů v regionu, na kontinentě

Alfa, beta a gama diverzita

oblast 1

alfa
(průměrný počet
druhů na jedné
hoře)

6

gama
(celkový počet
druhů
v oblasti)

7

beta
(gama/alfa)

1,2

oblast 2

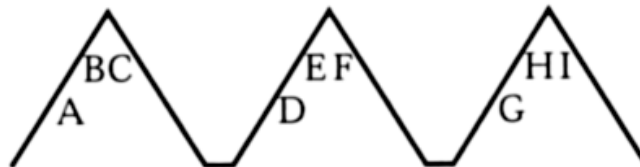

4

10

2,5

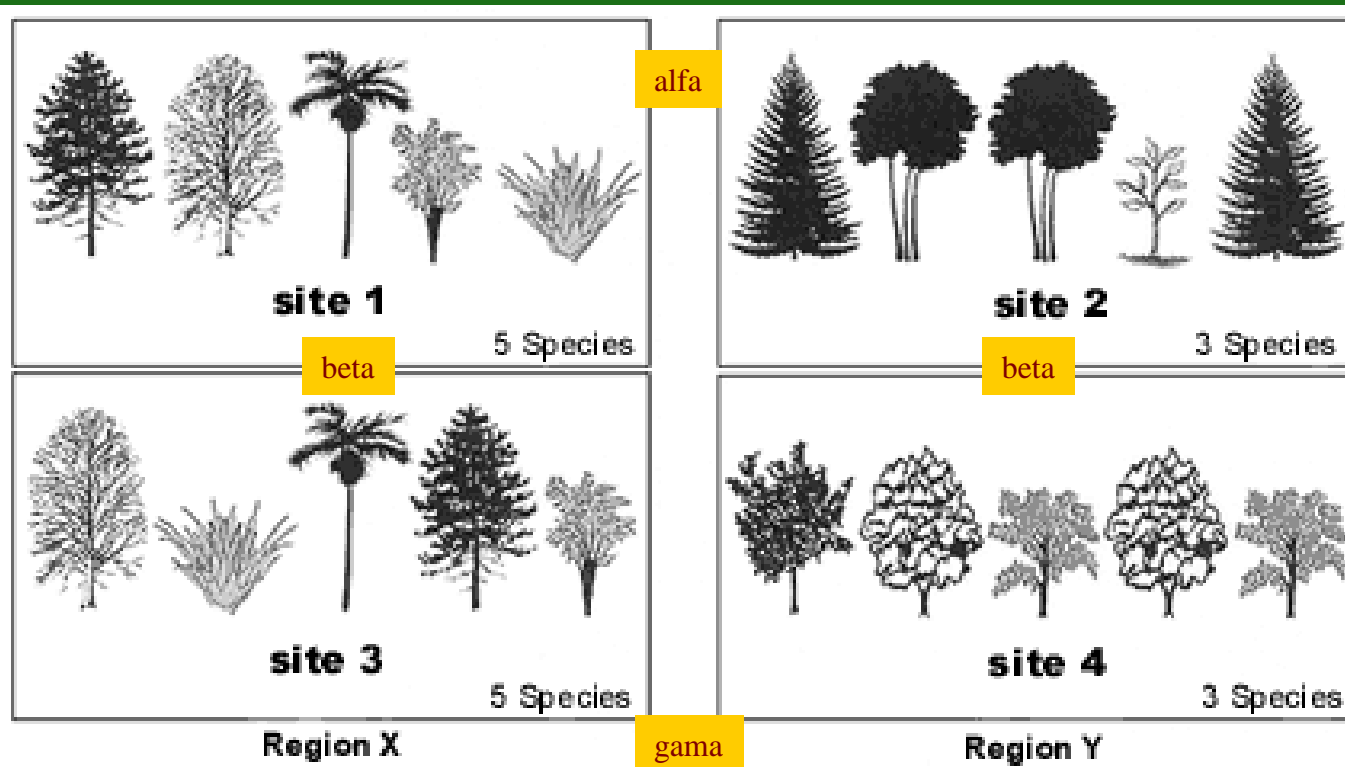
oblast 3

3

9

3,0

ALPHA-, BETA- AND GAMMA-DIVERSITY.

Alpha diversity is measured locally, at a single site, as at sites 1 and 2. Site 1 has higher alpha-diversity than site 2.

Beta-diversity measures the amount of change between two sites or along a gradient, as in regions X and Y. Region Y has higher beta-diversity than region X, as there is a higher turnover of species among the sites in region Y.

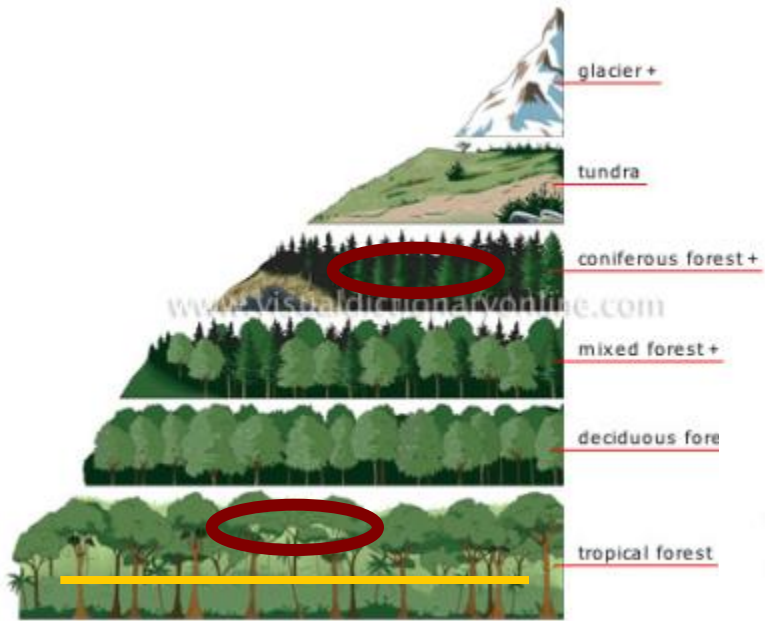
Gamma-diversity is similar to alpha-diversity, only measured over a large scale. Both alpha- and beta-diversity contribute to gamma-diversity. Region X has high alpha-diversity at its sites, but they are all fairly similar; the region thus has low beta-diversity and only moderate gamma-diversity. Region Y has low alpha-diversity at its sites, but the sites differ from each other; the region therefore has high beta-diversity, and higher gamma-diversity than region X.

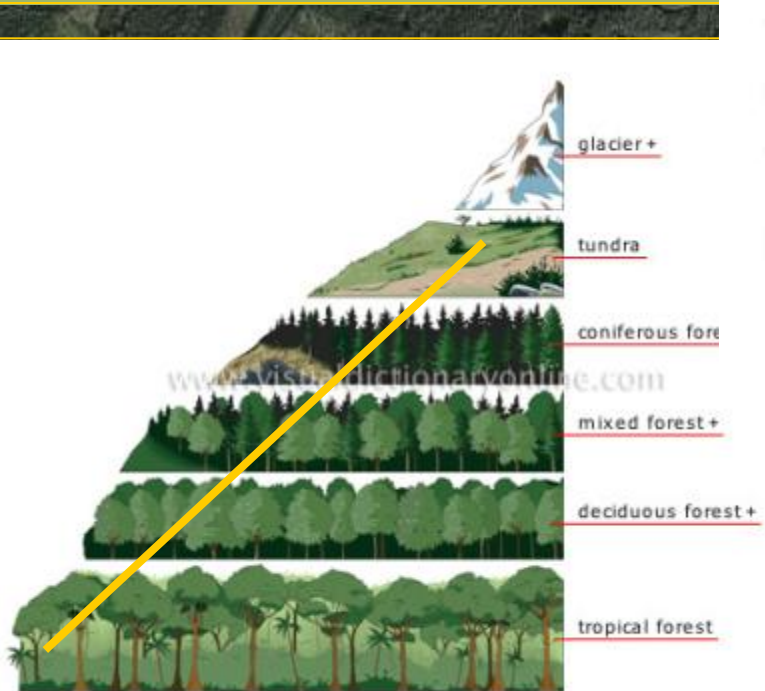
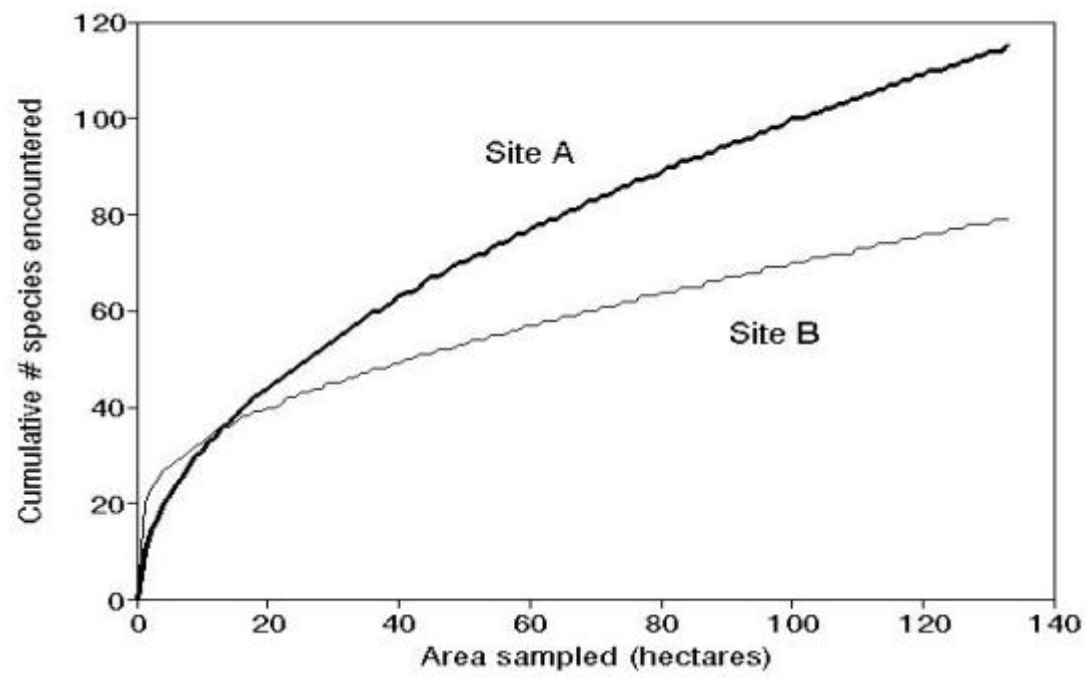

Alfa a beta diverzita

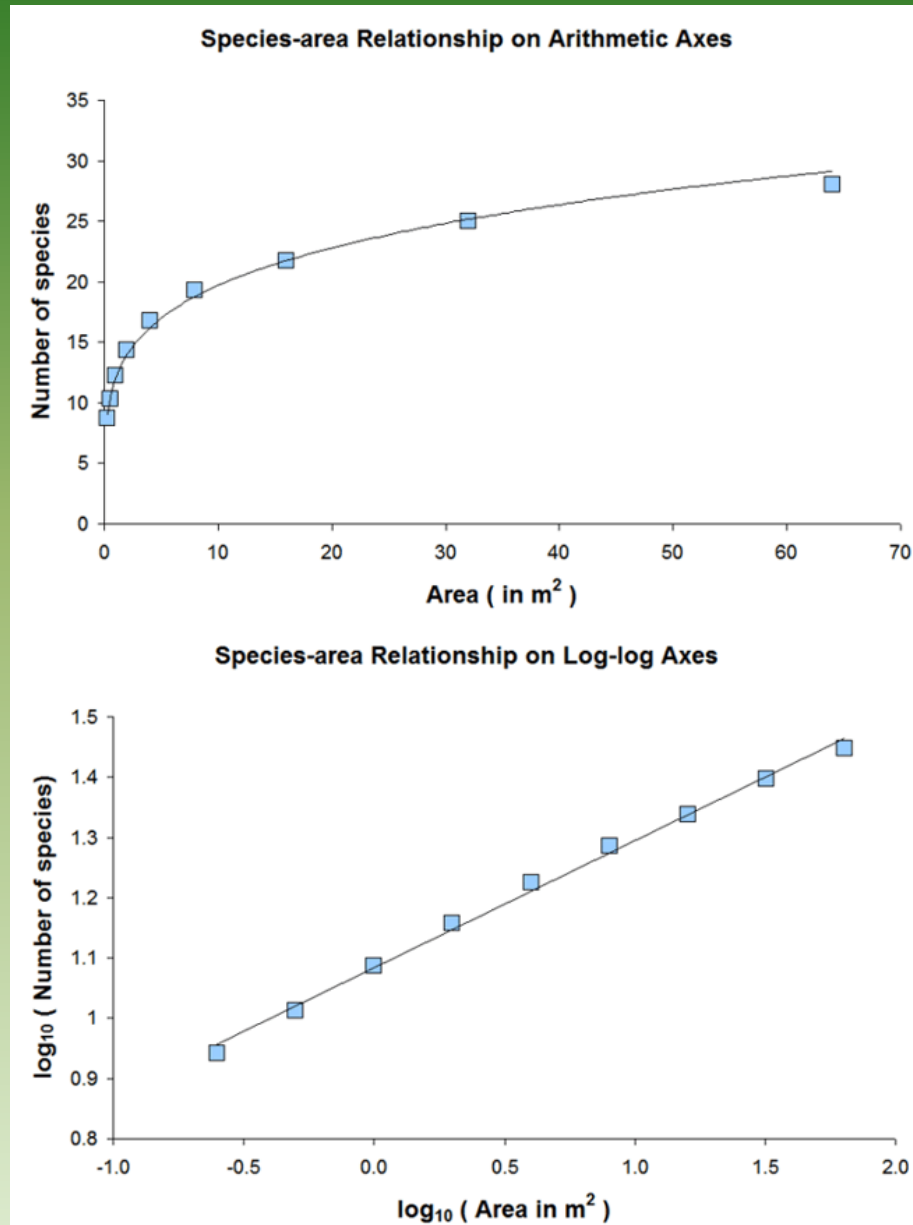

Alfa a beta diverzita

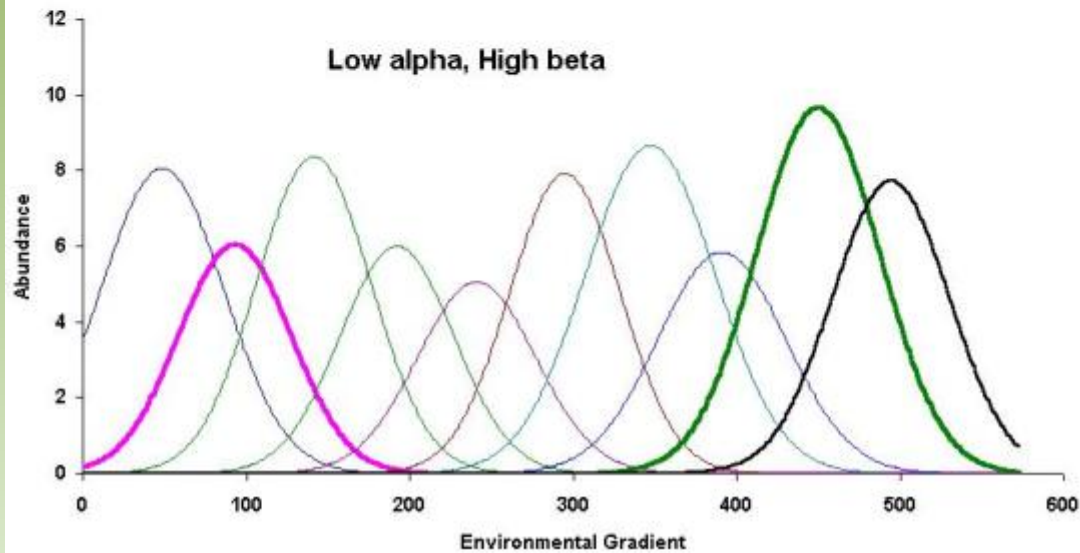
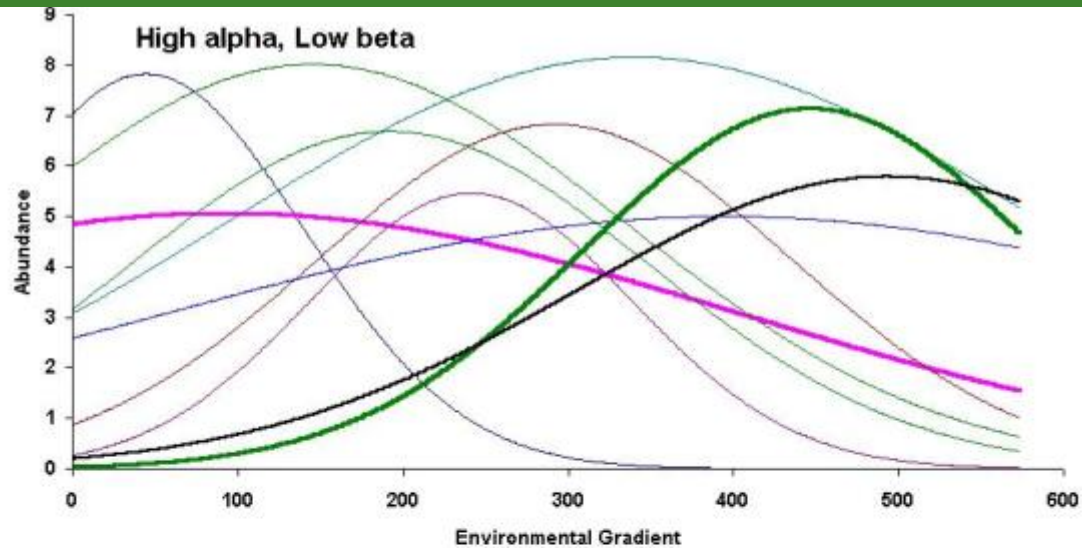

Species-area relationship (SAR)

$$S = c * A^z$$

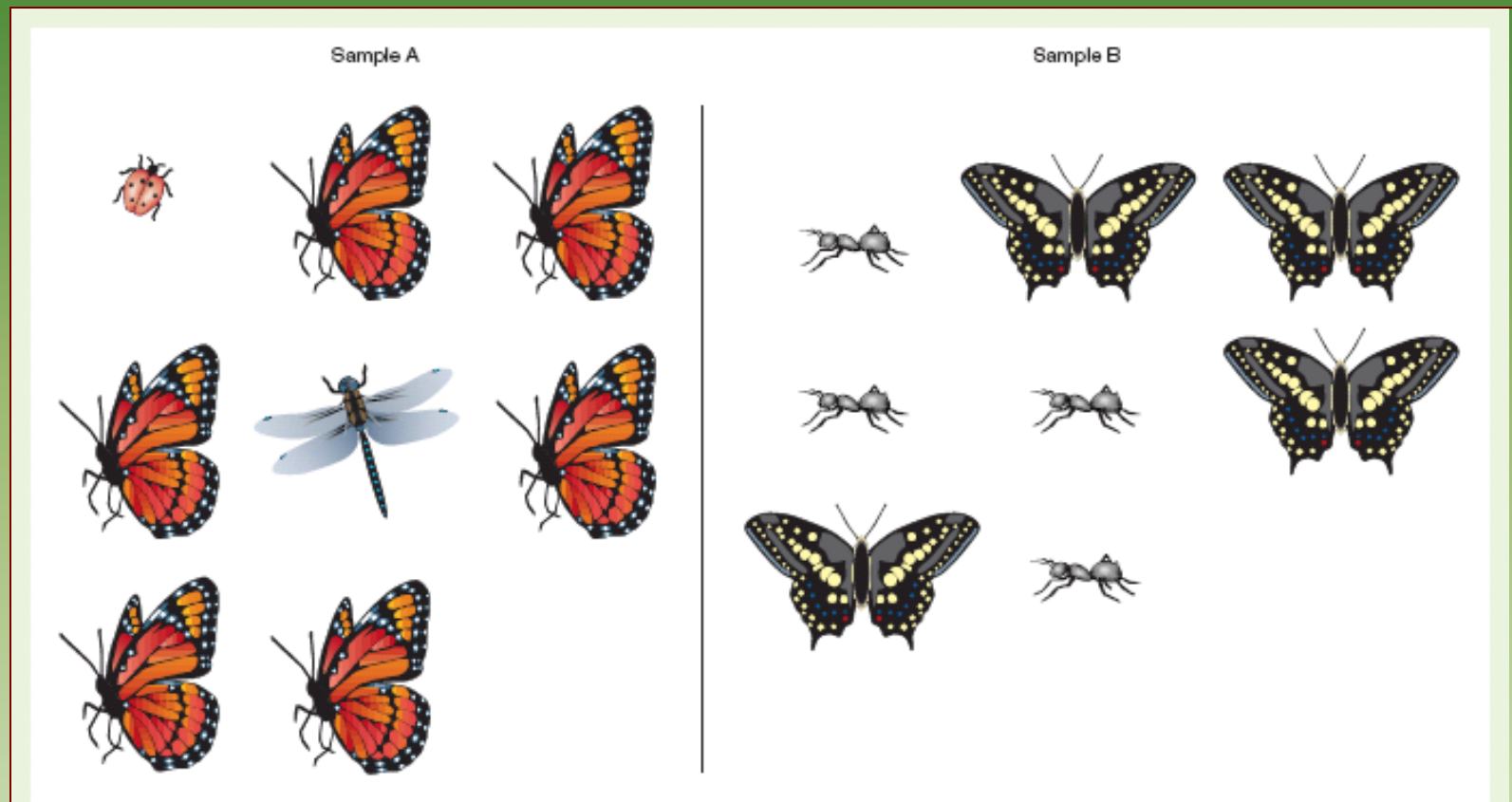

Alfa a beta diverzita

Měření diverzity

Počty druhů, vyváženost a rozdílnost

Figure 1 Two samples of insects from different locations, illustrating two of the many different measures of diversity: species richness and species evenness. Sample A could be described as being the more diverse as it contains three species to sample B's two. But there is less chance in sample B than in sample A that two randomly chosen individuals will be of the same species.

Měření diverzity

Indexy druhové diverzity (Shannonův index biodiverzity)

Shannon-Wiener index (H')

$$H' = - \sum p_i (\ln p_i)$$

and

$$p_i = n_i/N$$

where n_i is the number of individuals of a species and N is the total number of individuals in the sample.

- bere v úvahu počet jedinců jednotlivých druhů
- vysoký index H' tam kde hodně druhů nebo velká vyrovnanost
- používá se i pro stanovení diverzity potravy, biotopů apod.

Jaccardův index podobnosti

$$J_a = \frac{C}{A + B - C}$$

A – počet druhů na stanovišti 1

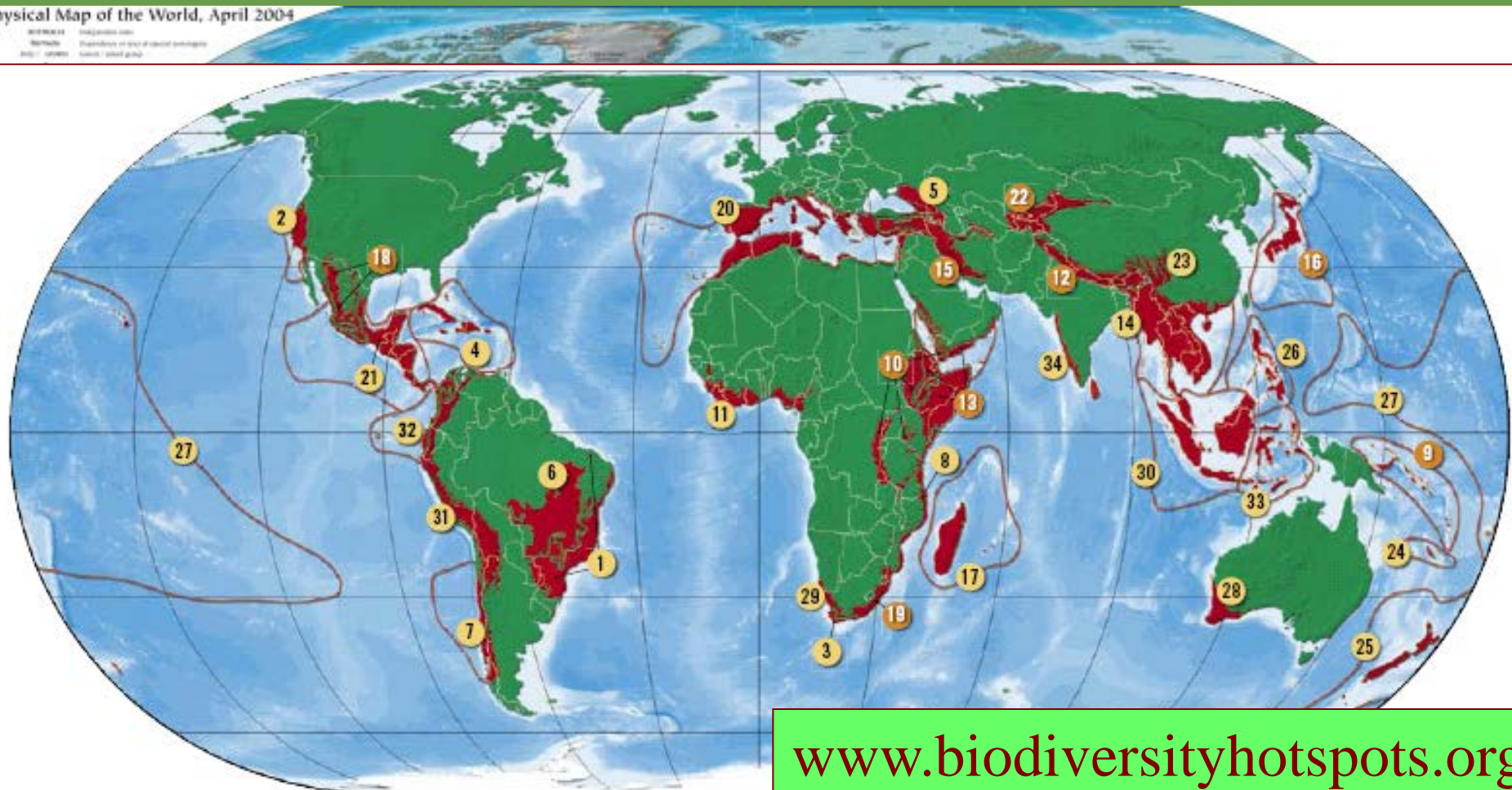
B – počet druhů na stanovišti 2

C – počet druhů, které jsou společné pro stanoviště **1** a **2**

HORKÁ MÍSTA BIODIVERZITY - HOT SPOTS

oblasti s vysokou druhovou bohatostí, koncentrací vzácných, ohrožených a endemických druhů

Physical Map of the World, April 2004

www.biodiversityhotspots.org

HORKÁ MÍSTA BIODIVERZITY - HOT SPOTS

Na lokálním (Prokopské údolí) až globálním měřítku (pralesy Západní Afriky)

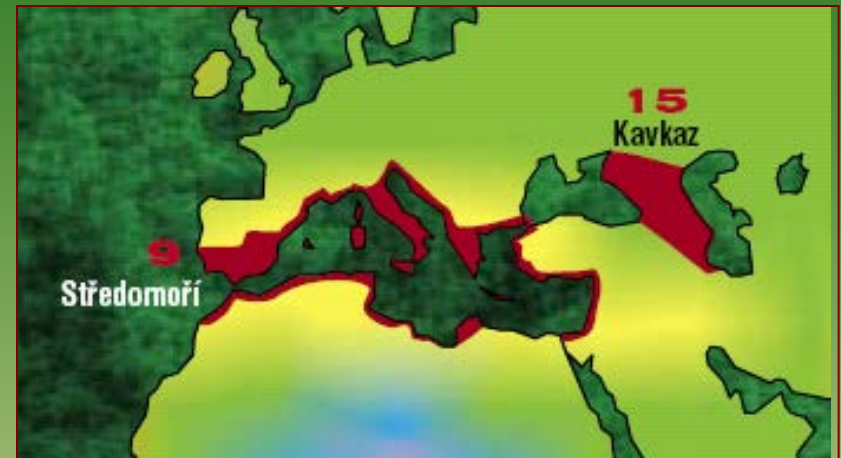
- vysoký počet druhů (tropy)
- vysoký počet endemitů (Endemic Bird Areas)
- velká diverzita biotopů
- velký počet druhů adaptovaných na speciální podmínky
- území ohrožená devastací
- vzácnost druhů
- různé kombinace jmenovaných faktorů

- **cold spots a black spots**
- **megadiverzitní země** - 70% celosvětové diverzity ve 12 zemích (Austrálie, Brazílie, Čína, Kolumbie, Ekvádor, Indie, Indonésie, Madagaskar, Mexiko, Peru, a Kongo)
- **oblasti nedotčené přírody**: 75% původní vegetace, < 5 lidí/km²
  - Nová guinea - 15 000 endemických rostlin
  - Amazonie + Konžská pánev - dalších 30 000 druhů
- **ekologické gradienty** (transitional zones)

HOT SPOTS

Středomoří

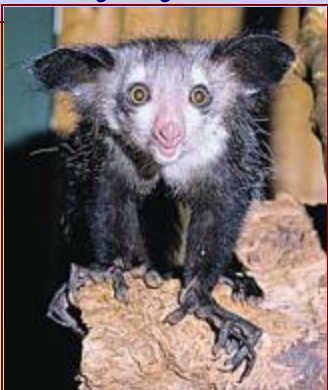
- 22 500 druhů cévnatých rostlin
- Plazi
- Makak magot (*Macaca sylvanus*)
- Rys *Lynx pardinus*
- Orel *Aquila adalberti*
- Tuleň středomořský (*Monachus monachus*) – nejohroženější živočich EU

HOT SPOTS

Madagaskar

- Izolace 70 mil. let
- Příbuznost bioty k Asii (např. ryby)
- 8 rostlinných, 5 ptačích, 5 primátích čeledí
- Chameleóni, *Aepyornis*+, ksukol, lemuři (72, z toho 15 vyhynulo)

HOT SPOTS

Západoafrické lesy

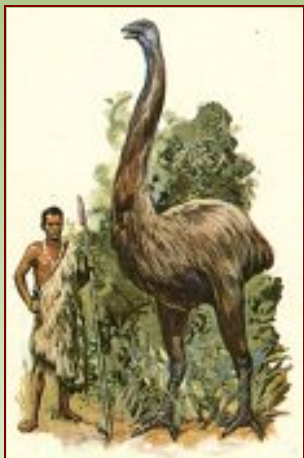
- čtvrtina afrických savců
- 20 druhů primátů
- velké ohrožení, především kácením lesů a jinými aktivitami člověka

HOT SPOTS

Nový Zéland

- Hory, typické lesy
- Mnoho endemitů
- Ohrožení především invazními nepůvodními druhy
- 50 druhů ptáků vyhynulo od příchodu lidí (70 let)

Dinornis
hatérie
kiwi

HOT SPOTS

Sundské ostrovy

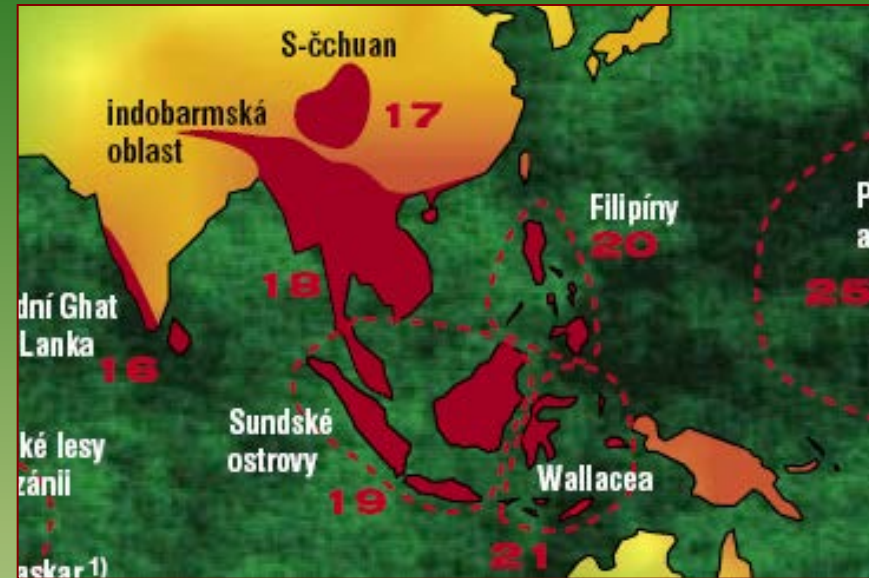
- Ohromný rozvoj industriální těžby dřeva
- Obchod se zvířaty
- Ohrožení tygři, želvy, opice ...

HOT SPOTS

Indobarmská oblast

- 6 nových druhů velkých savců objeveno během posledních 12 let (muntžakové, saola)
- Ohromná biodiverzita
- Endemismus především u sladkovodních želv – většina ohrožena vyhynutím

HOT SPOTS

Tropická část And

- Nejbohatší a nejrozmanitější oblast světa
- více než 1/6 všech známých rostlin na ploše menší než 1 % rozlohy souše

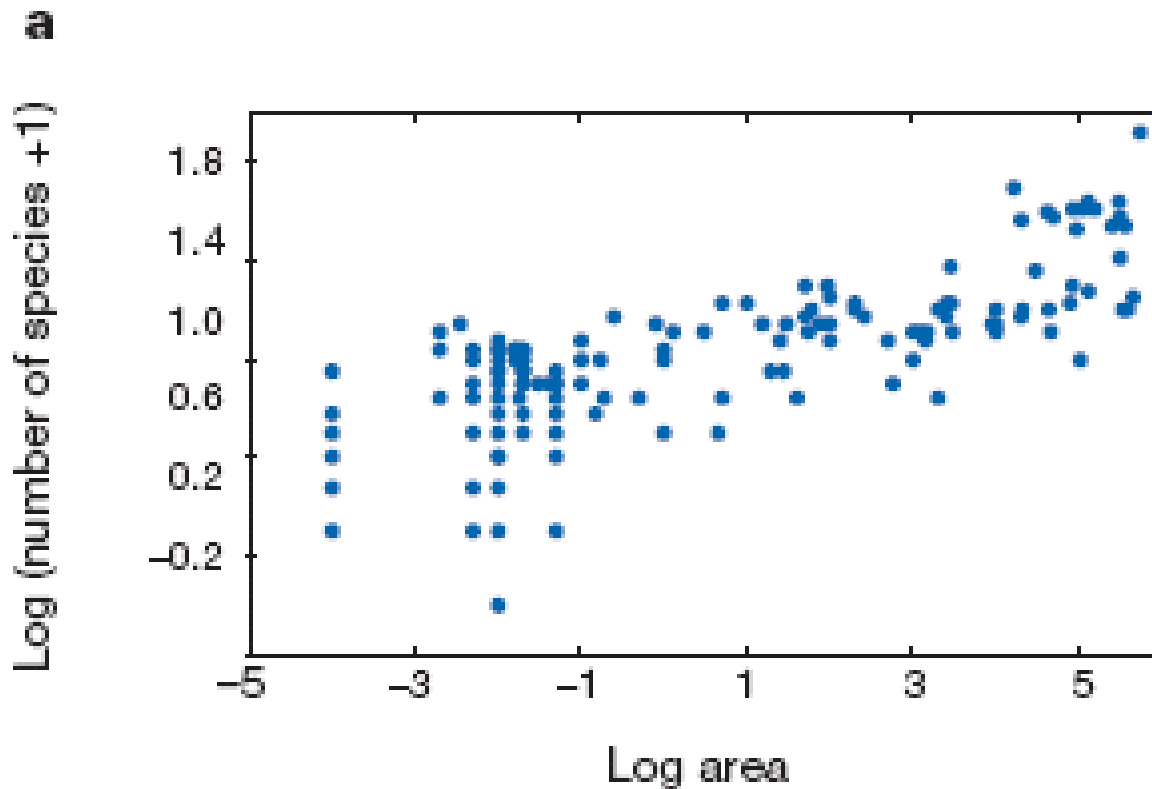

Koreláty druhové diverzity

Vztah druhové diverzity a plochy

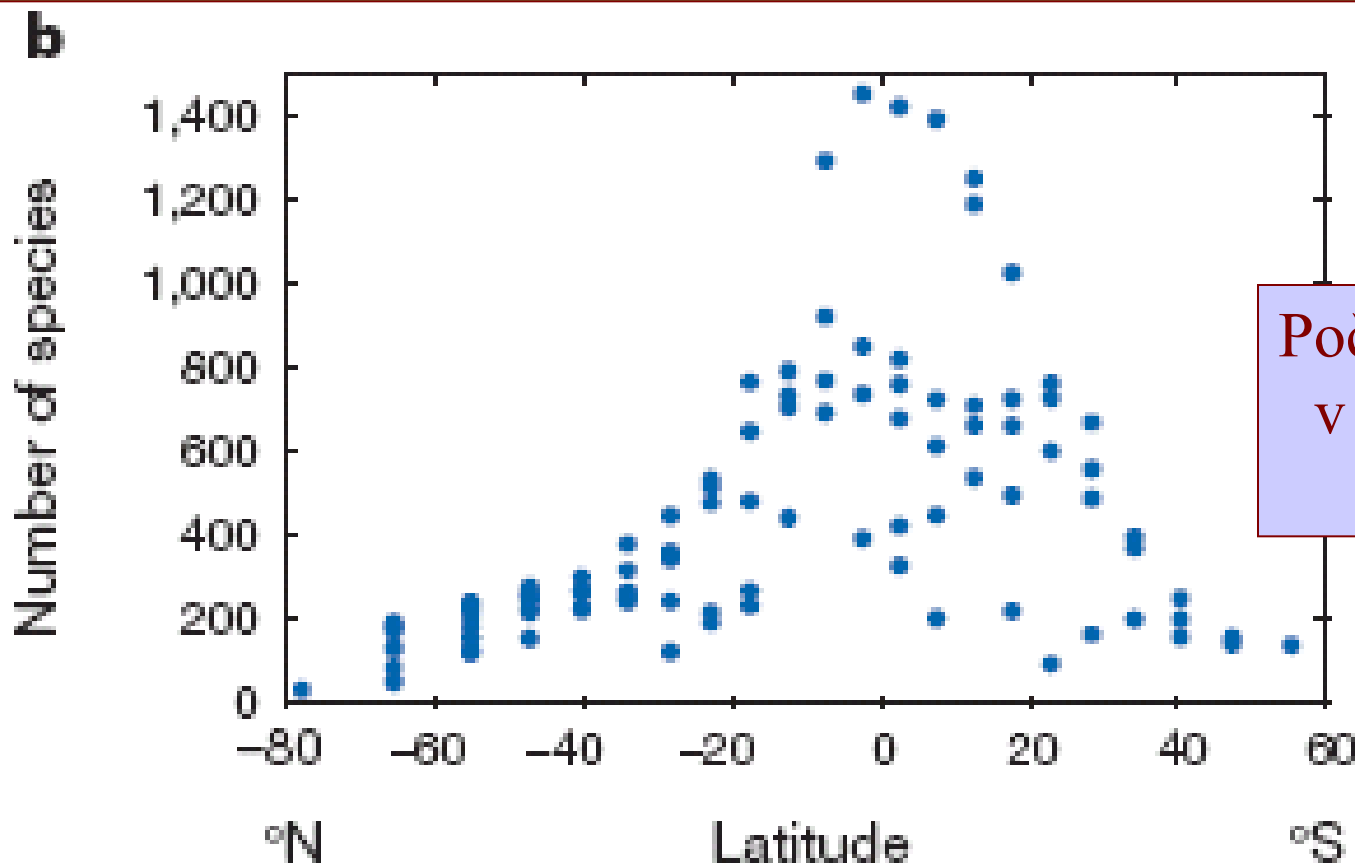
Počet druhů roste s rostoucí plochou,
vztah je variabilní

Počet druhů žížal
na ploše 100 m²
až >500 000 km²,
Evropa

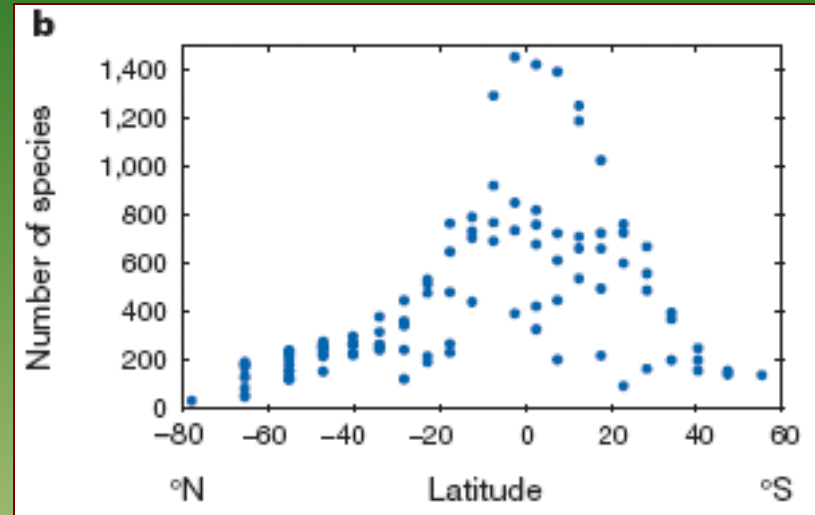
Vztah diverzity a zeměpisné šířky

Počet druhů směrem od rovníku k pólům klesá

Počet druhů ptáků
v Novém Světě
(kvadráty)

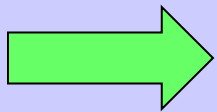
Vztah diverzity a zeměpisné šířky

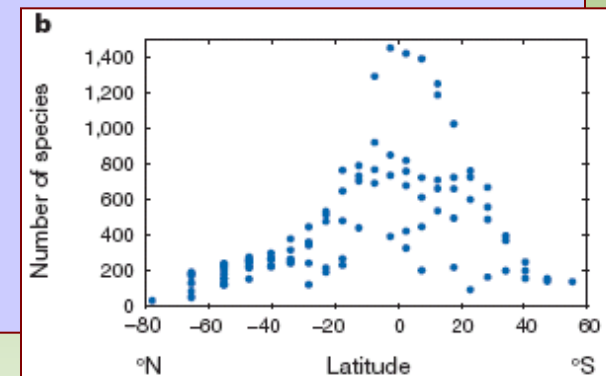
- Platí pro mnoho skupin organismů (prvoci, stromy, mravenci, strakapoudi, primáti...) i taxonomické úrovně, diverzita jazyků, kultur
- Vztah může být velmi strmý (tropy mají mnohonásobně více druhů)
- Platí i pro historickou diverzitu

Vztah diverzity a zeměpisné šířky

- Úbytek diverzity směrem k pólům je často strmější na severní polokouli
  - Nejvyšší hodnoty nejsou často přímo na rovníku
- historie, tvar kontinentů atd.

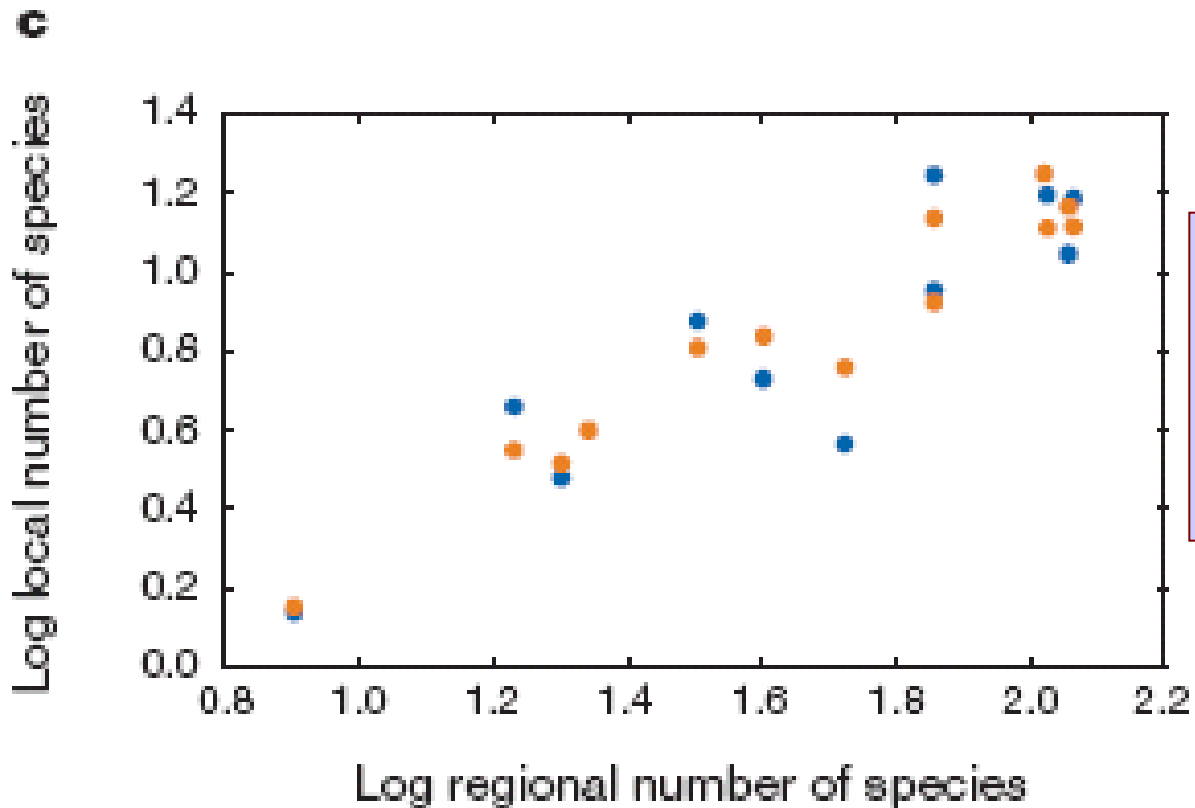
- Tento vztah je narušován jinými gradienty dané pozicí (zem. délka, nadm. výška) či prostředím (topografie, vlhkost)
- Latitudinální gradient je zřejmě komplexem mnoha faktorů

Vztah lokální a regionální diverzity

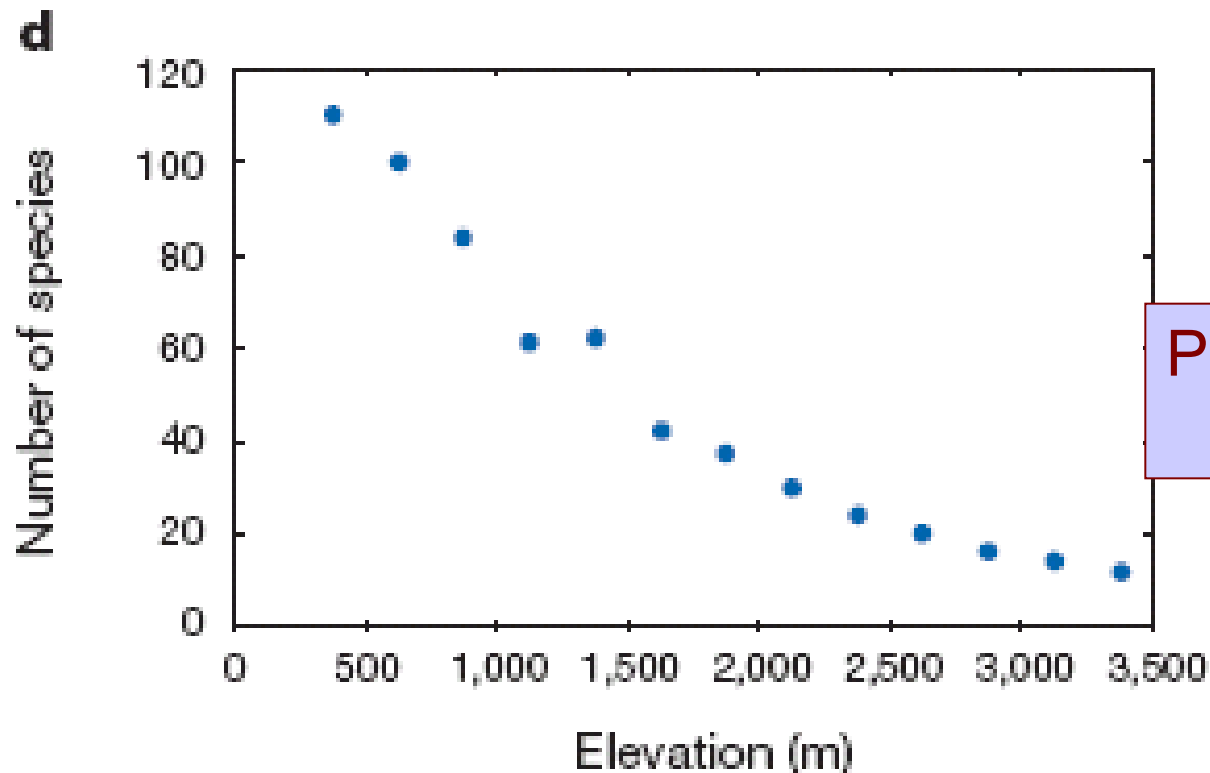
Lokální počet druhů závisí na celkovém počtu druhů přítomných v daném regionu

Jezerní ryby
Severní Ameriky
(oranžové – velká j.,
modré – malá j.)

Vztah diverzity a nadmořské výšky

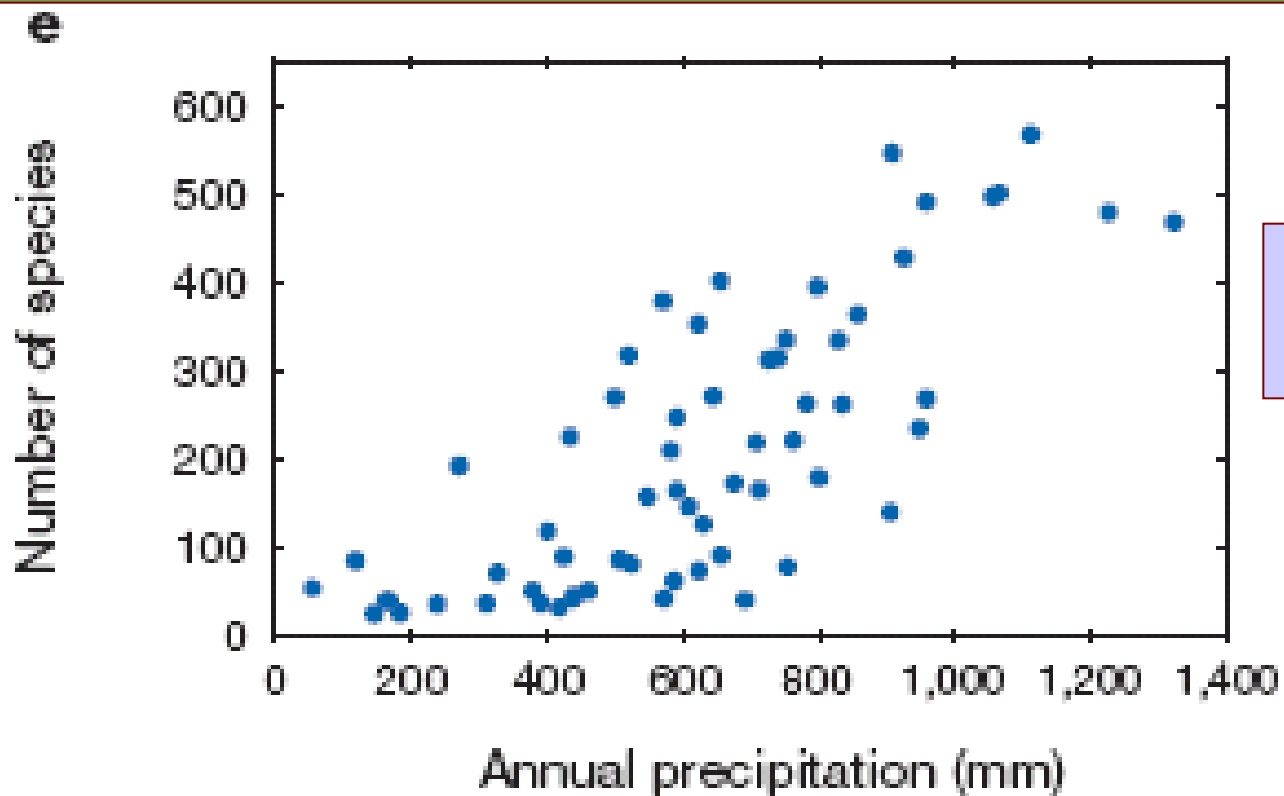
Počet druhů klesá s rostoucí nadmořskou výškou

Počet druhů netopýrů
v NP Manu, Peru

Vztah diverzity a úhrnu srážek

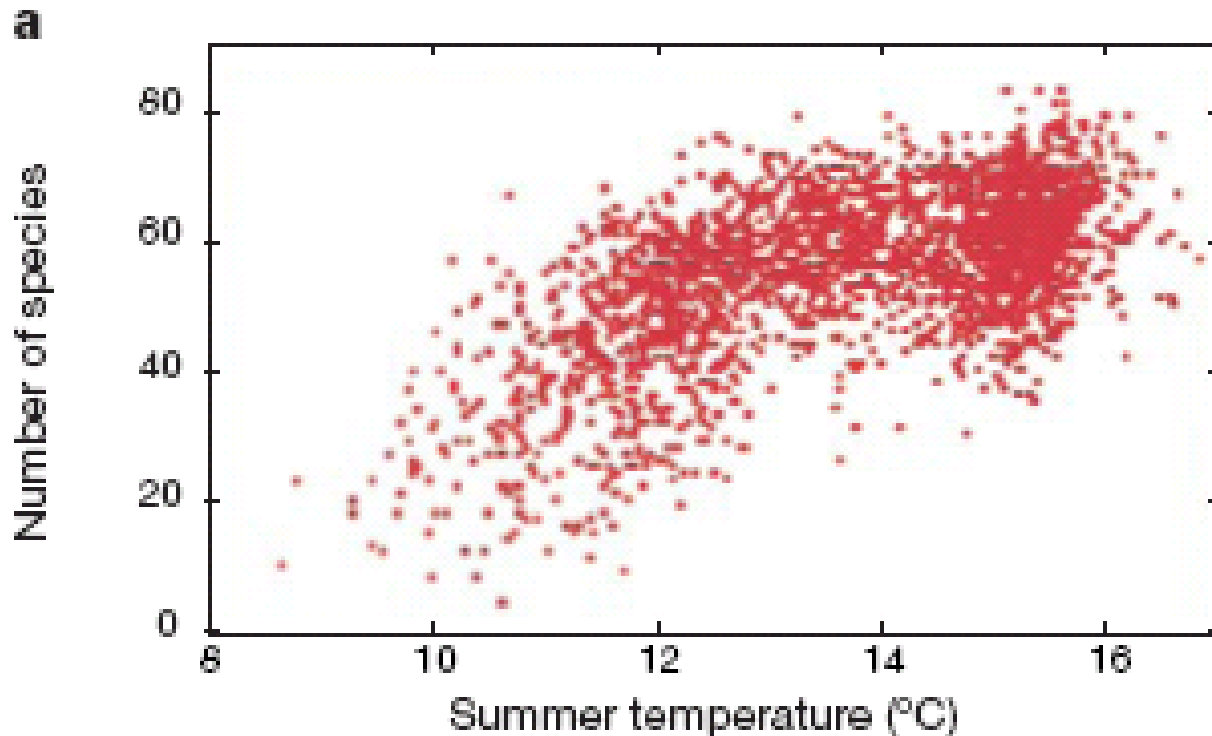
Počet druhů vzrůstá s rostoucím úhrnem srážek

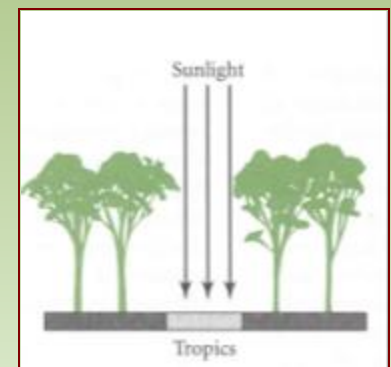
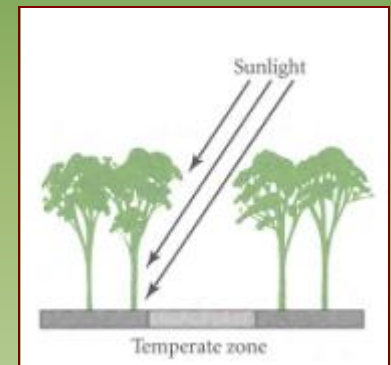
Počet druhů dřevin
v Jižní Americe

Vztah diverzity a energie (teploty)

Počet druhů vzrůstá s rostoucí průměrnou teplotou

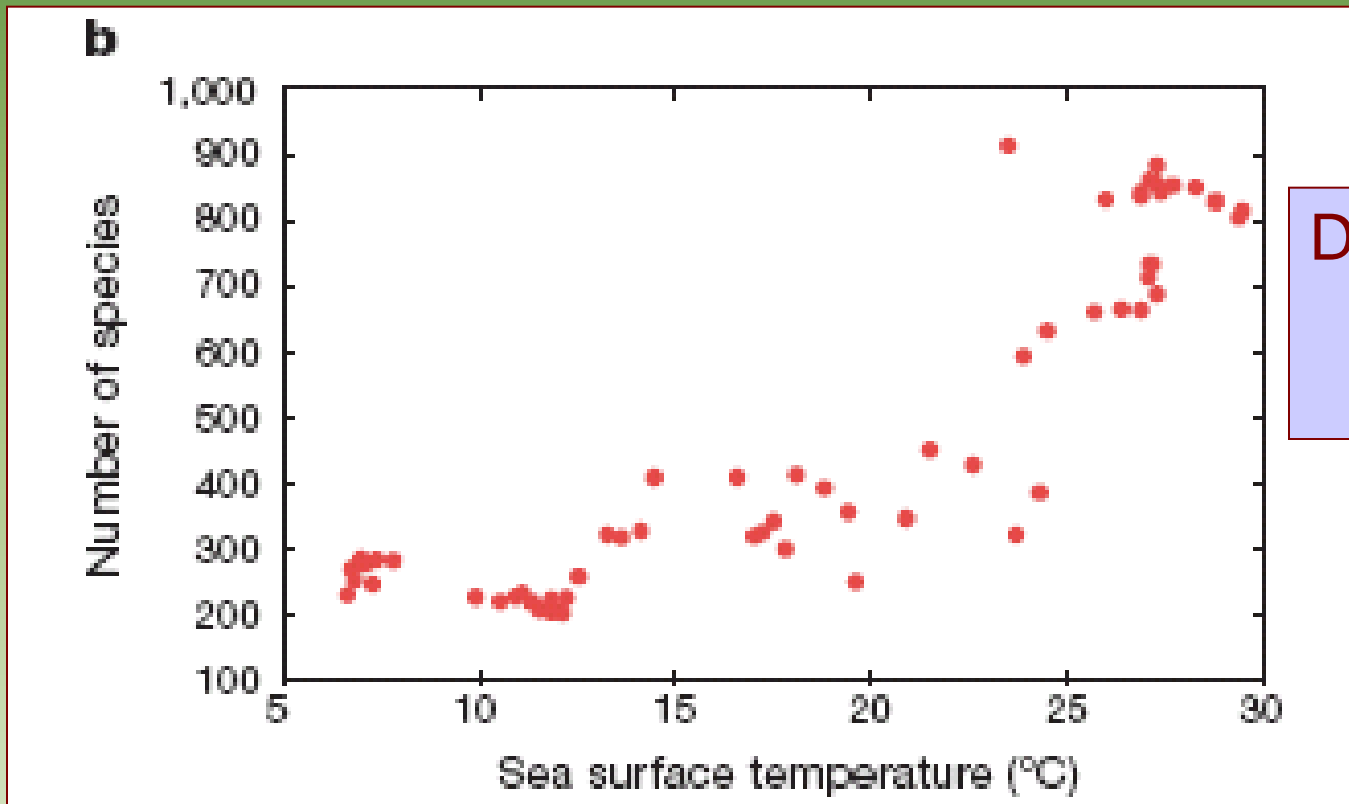

Druhové bohatství ptáků ve VB

Vztah diverzity a teploty

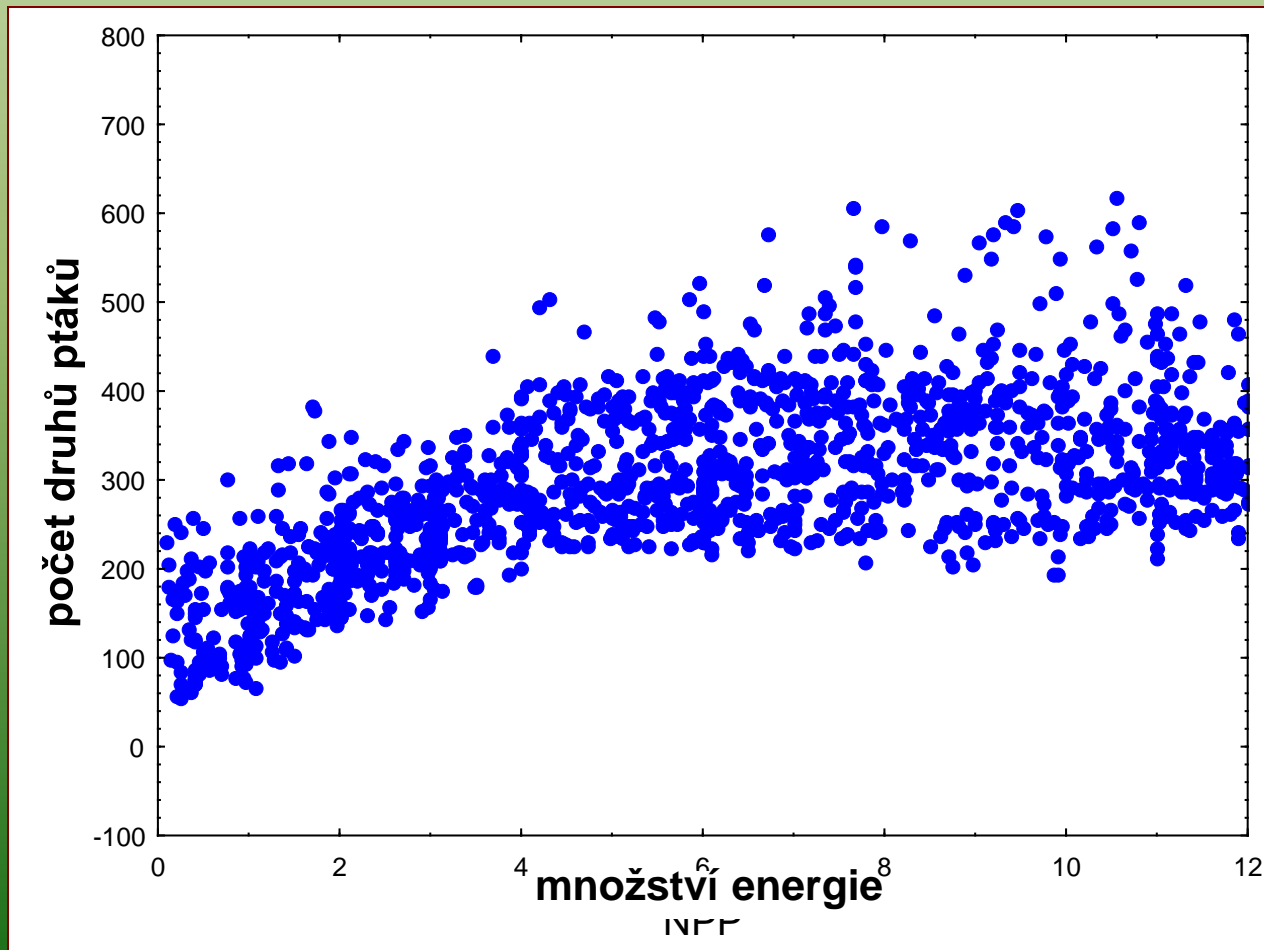
Počet druhů vzrůstá s rostoucí průměrnou teplotou

Druhové bohatství
mořských plžů
(Pacifik)

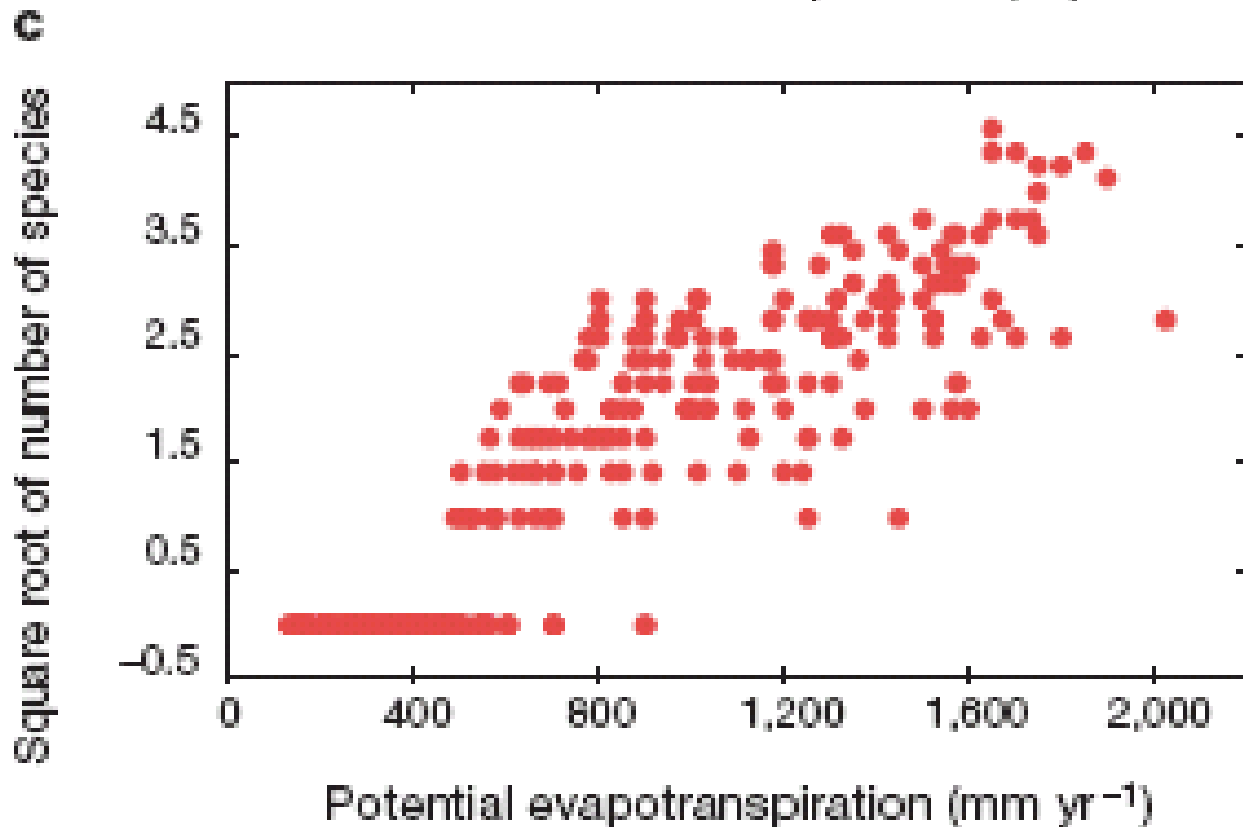
Vztah diverzity a energie (teploty)

- vysoký přísun energie
(čím více zdrojů, tím více druhů je může využívat)

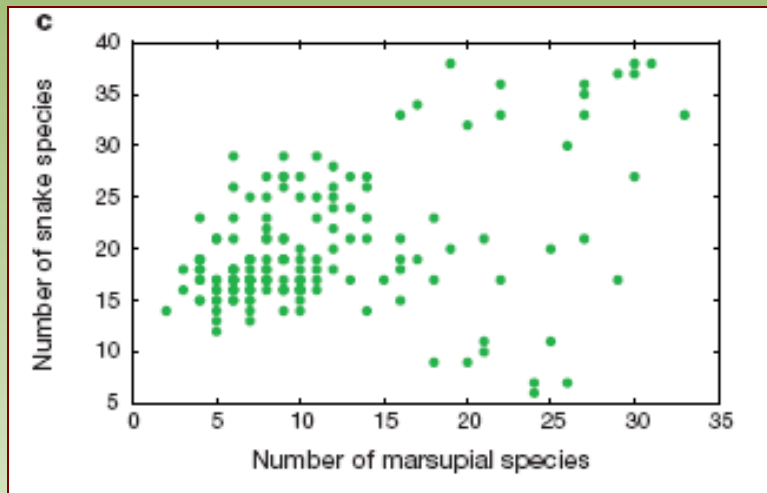
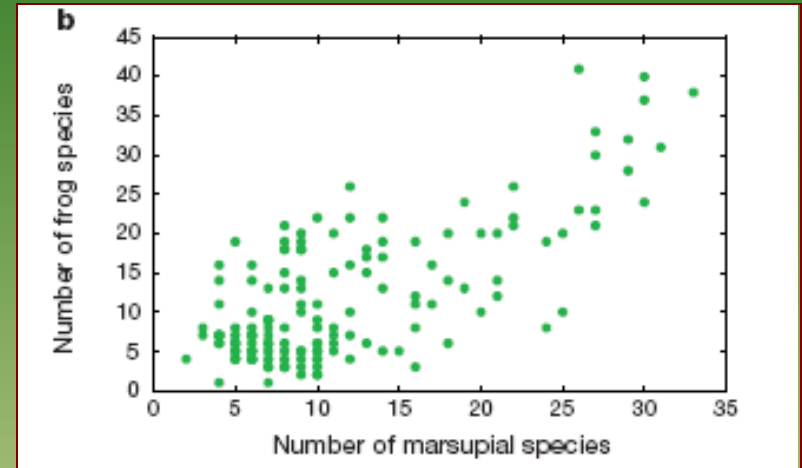
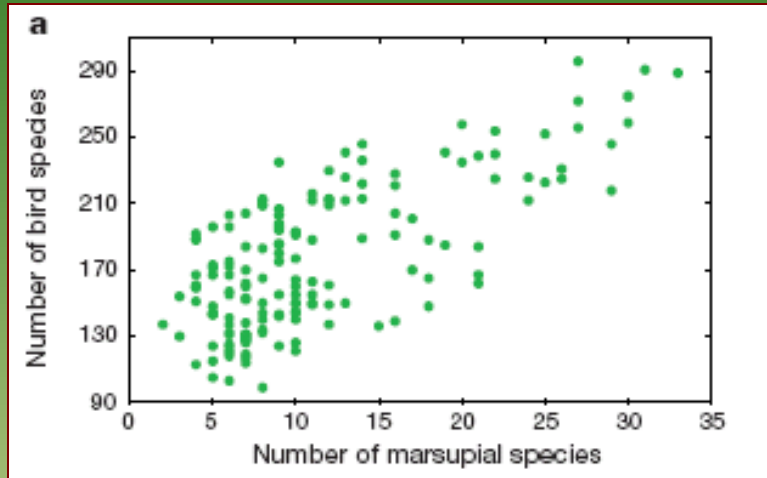
Vztah diverzity a evapotranspirace

Počet druhů vzrůstá s rostoucí evapotranspirací

Druhové bohatství
majkovitých brouků
v Severní Americe

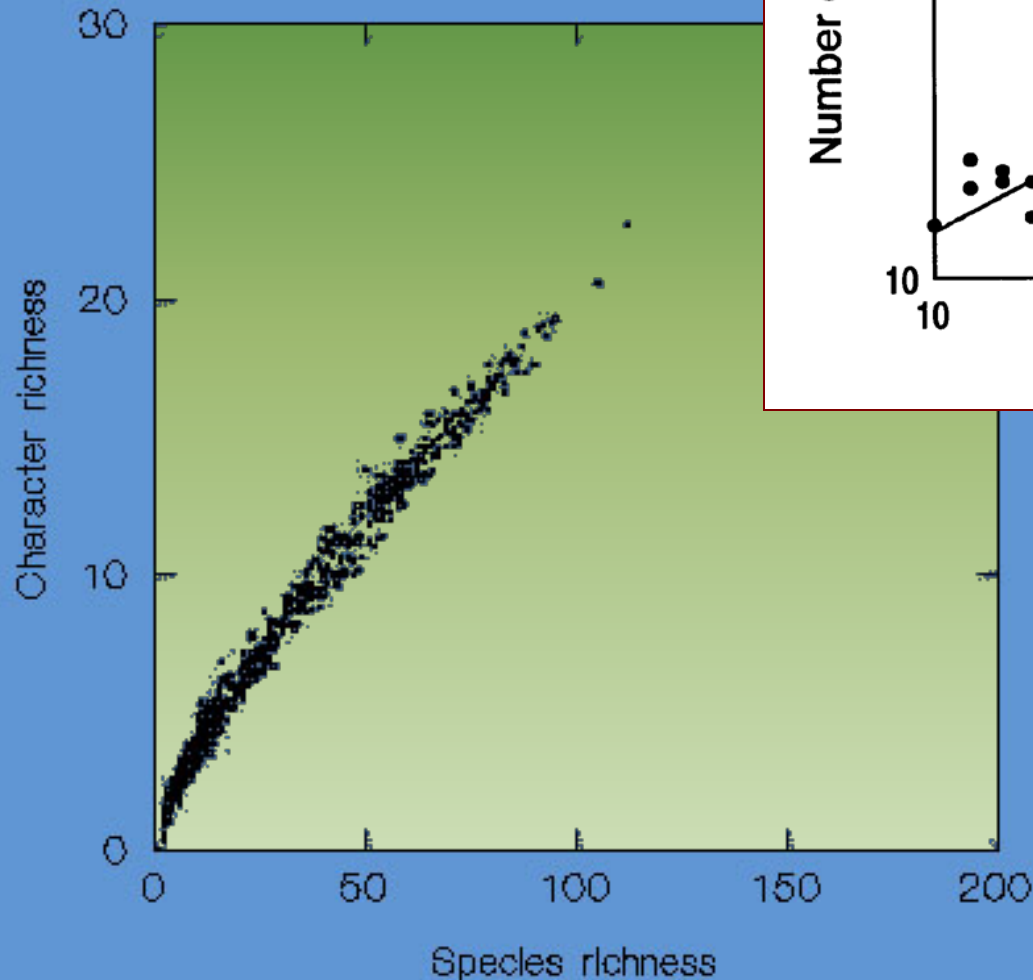
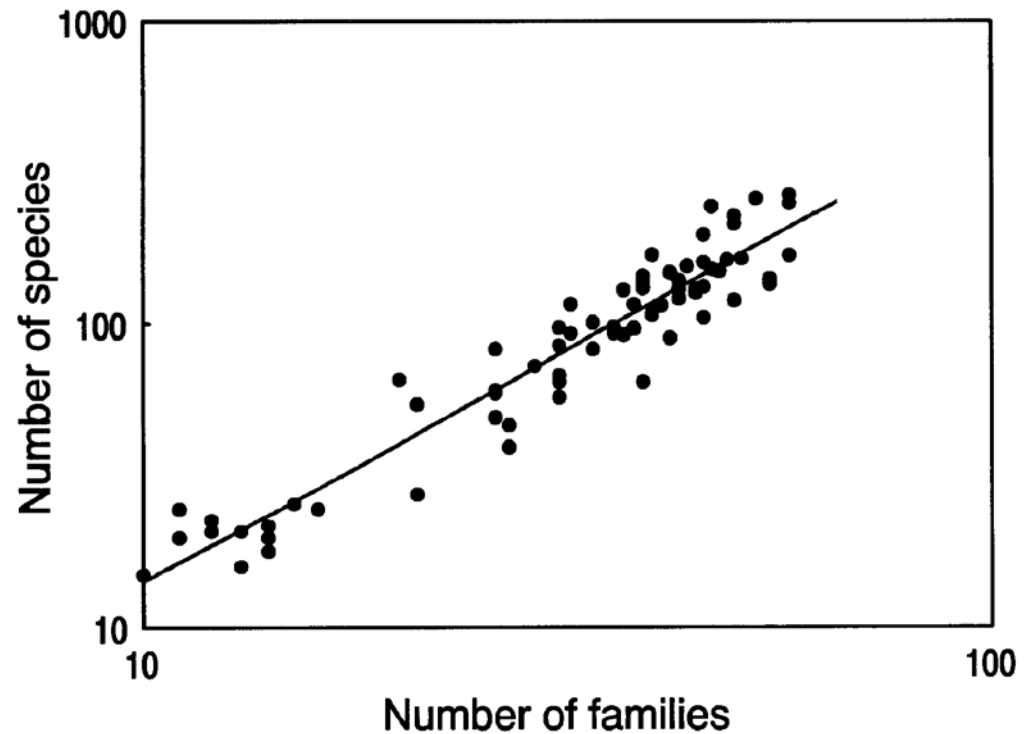
Korelace diverzity nepříbuzných skupin

Figure 4 Relationships between species richness of different vertebrate groups (in grid cells of 240 km × 240 km) across Australia. **a**, Birds; **b**, frogs; and **c**, snakes, with marsupials (from data in ref. 79).

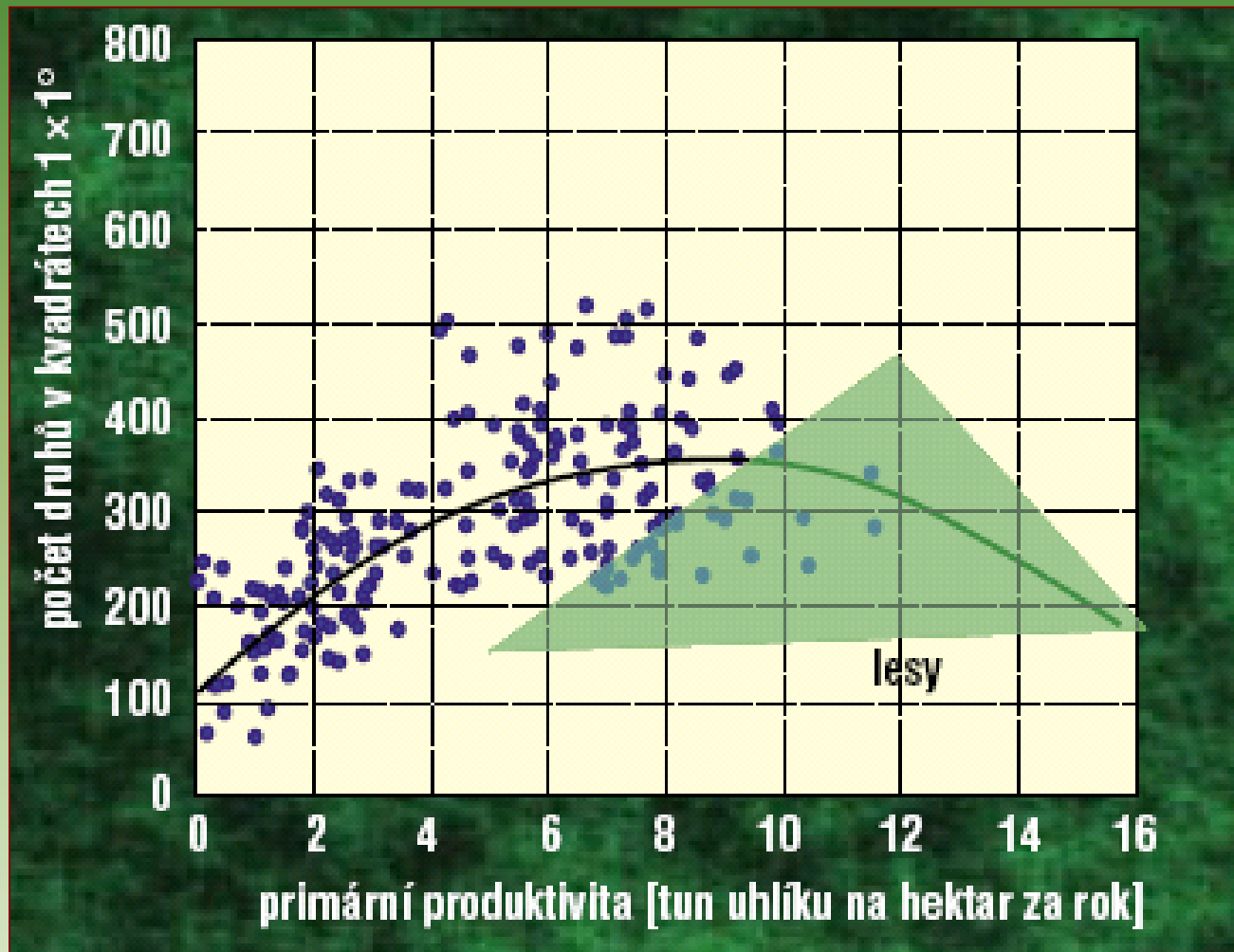

počet druhů nalezených
v daném území stoupá
lineárně s počtem čeledí

**druhové bohatství je úzce
korelováno s bohatstvím
vlastností druhů (genotyp
a fenotyp)**

Vztah biodiverzity a produktivity

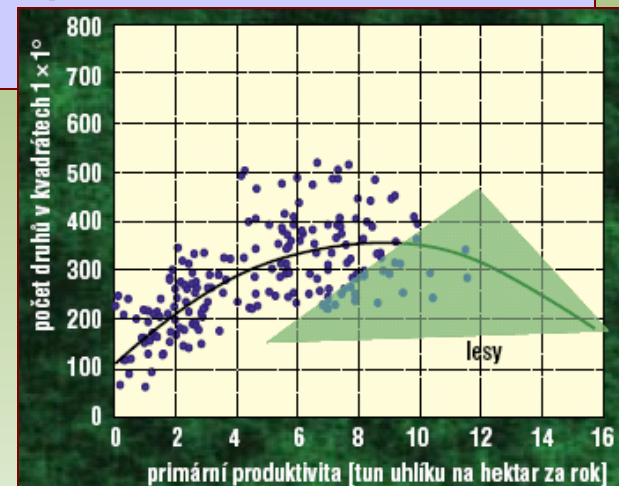

Vztah diverzity a produktivity

- Množství zdrojů pozitivně ovlivňuje druhové bohatství
- Dáno primárně množstvím rostlinné biomasy
- Ta závisí především na teplotě a dostatku vody v kapalném skupenství

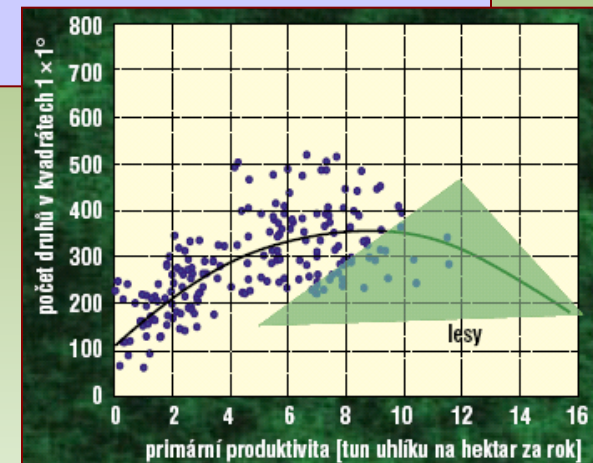
(ve vodním prostředí pak také na množstvím živin, hlavně dusíku a fosforu)

- Diverzita však často neroste s produktivitou lineárně, ale v oblastech s největší produktivitou zase klesá.
- V tomto případě klesá diverzita afrických ptáků v nejproduktivnějších, tj. lesních oblastech.

Vztah diverzity a produktivity

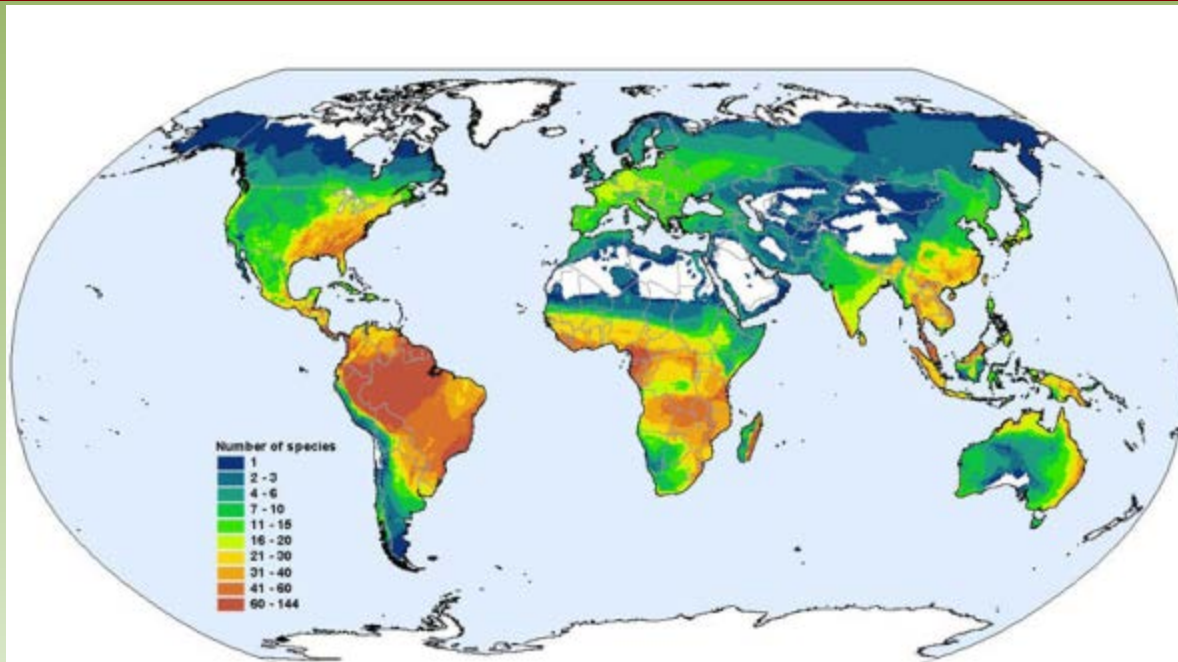
- Proč je v afrických lesích relativně méně druhů ptáků?
- Je to záhada, ale máme zhruba tři vysvětlení:
  - (1) jsou produktivní, ale zároveň homogenní - druhy si nenajdou dostatečné množství rozdílných ekologických nik
  - (2) lesy byly v glaciálech v Africe omezeny jen na malé ostrůvky v horách a podél velkých řek – extinkce lesních druhů - nestačily vzniknout nové
  - (3) většina produktivity afrických lesů je spotřebována jinak (mravenci, houbami, mikroorganismy), takže není vůbec ptákům k dispozici.

Proč žije v tropech tolik druhů?

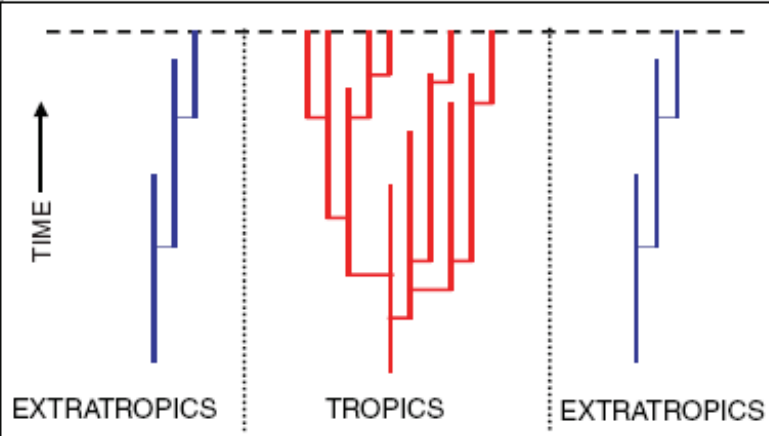
Latitudinální gradient biodiverzity

- Protože je tam teplo a vlhko 😊
- Dodnes to pořádně nevíme
- Imigrace, emigrace – malá škála
- **speciace, extince** – velká škála = Tropy jako kolébka nebo muzeum

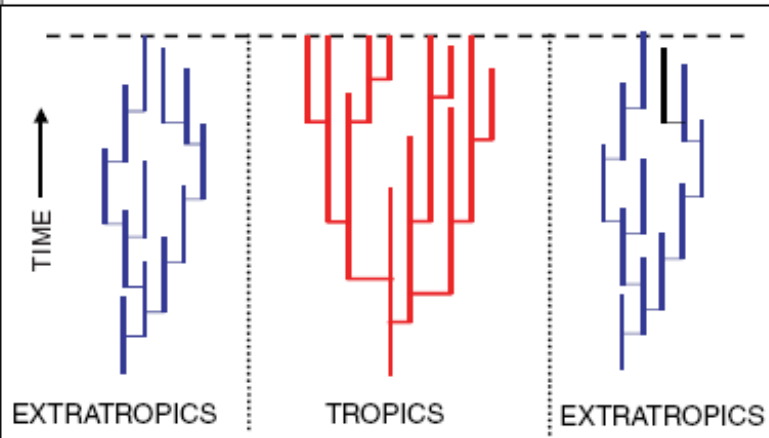
Tropics as Cradle

$$O_T > O_E, E_T = E_E, I_T = I_E = 0$$

Tropics as Museum

$$O_T = O_E, E_T < E_E, I_T = I_E = 0$$

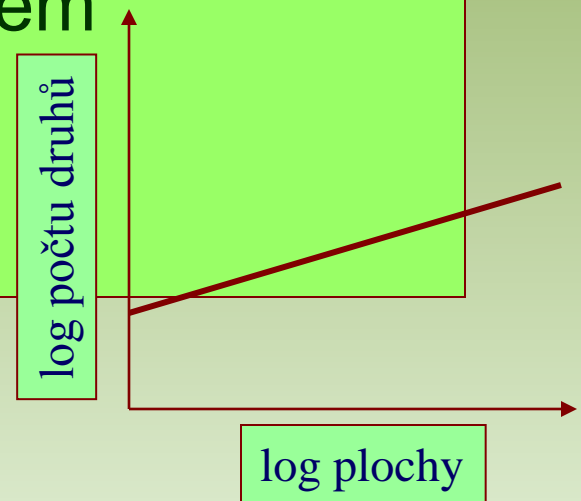
Proč žije v tropech tolik druhů?

- Prostorové hypotézy
- Energetické hypotézy
- Evolučně historické hypotézy

Tropy jsou největší

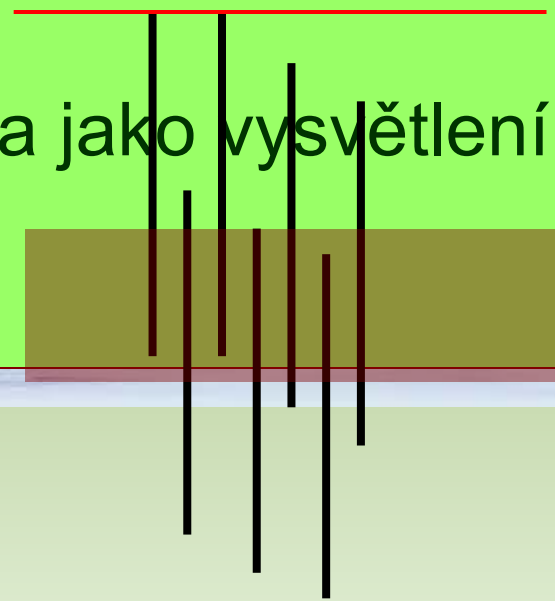
- Počet druhů vzrůstá s velikostí plochy
- Statistika – heterogenita prostředí
- Větší plocha – větší areály – více izolovaných populací (speciace) – menší pst. vymření
- Jsou tropy opravdu největší?
- Určitě jsou nejdelší (rovník)
- Jsou i nejširší – v poměrně širokém pásu se teplota nemění
- Tak v čem je problém?

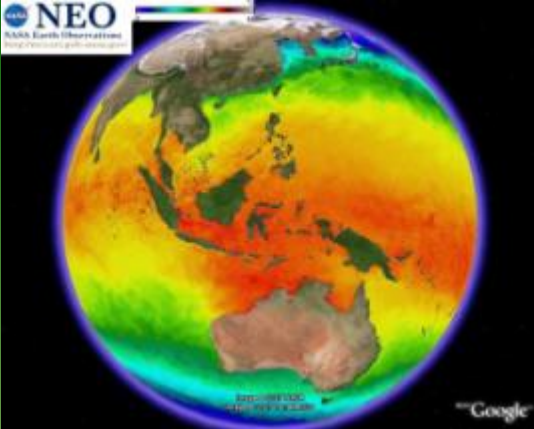

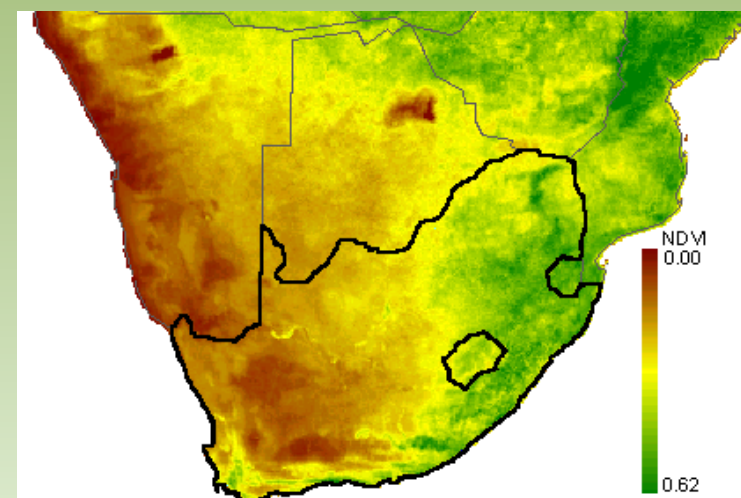
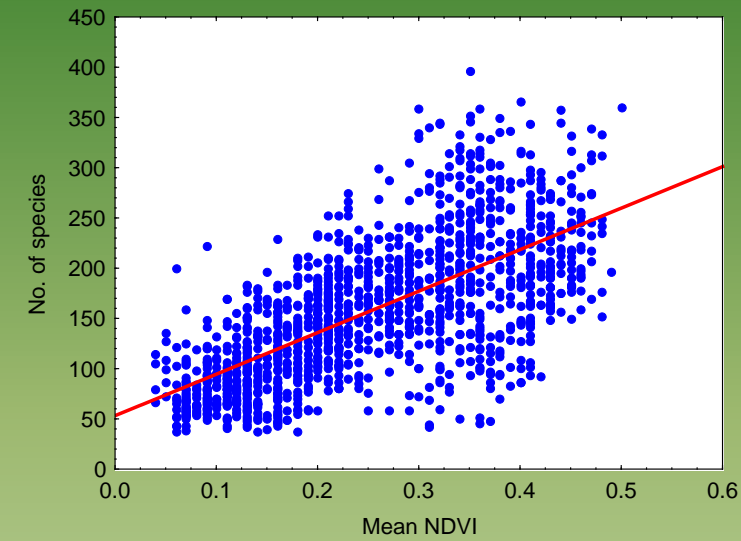
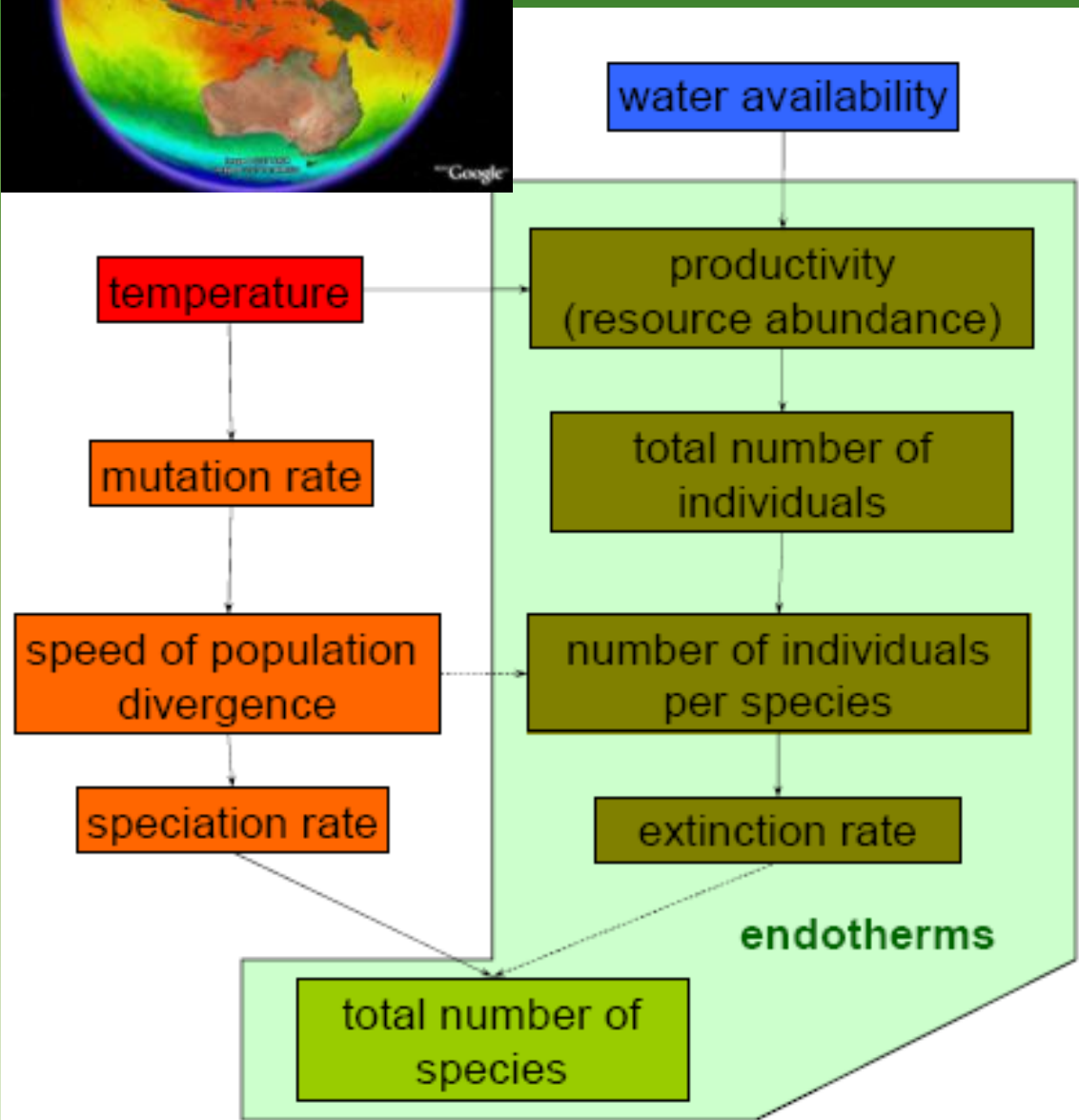
Tropy (ne)jsou největší

- Druhů je mnohem více, než by odpovídalo ploše
- Areály tropických druhů nejsou větší, ba ani nejsou stejné jako těch z temperátní zóny – jsou často menší (*Rapoportovo pravidlo*)
- Proč tedy mohou dlouhodobě existovat malé areály v tropech?
- K tomu nám samotná rozloha jako vysvětlení neposlouží
- Mid-domain effect?

Více energie - více zdrojů

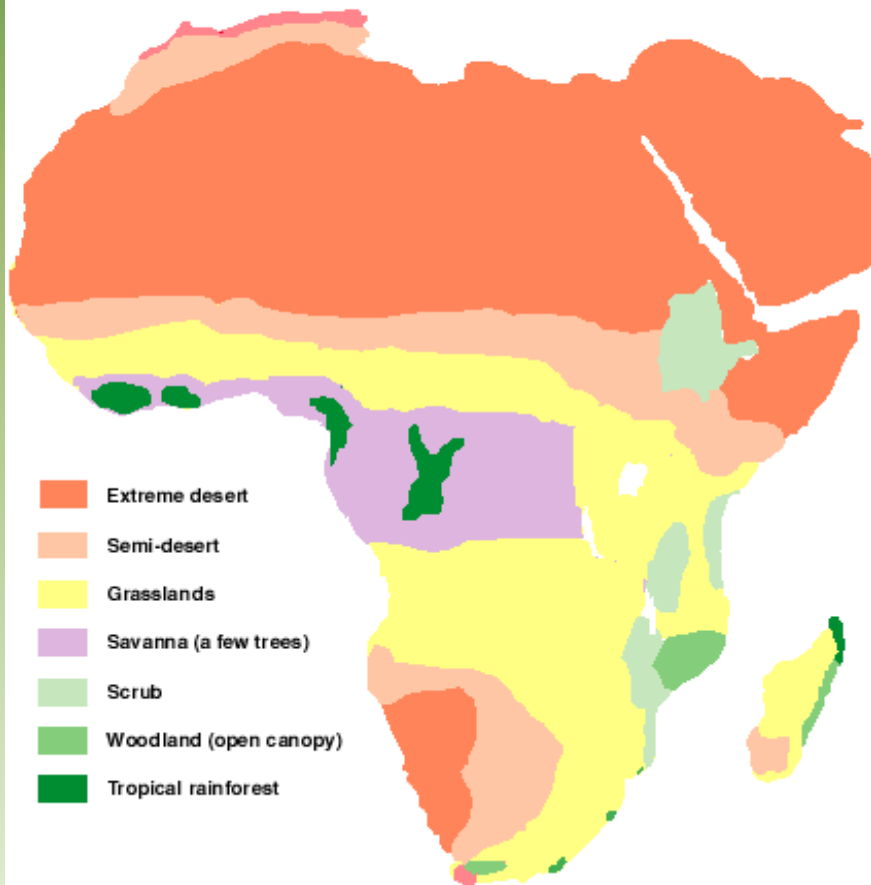
V tropech je nejvíce druhů, protože nebyly v geologické historii tolik ochuzovány

- Střídání glaciálů a interglaciálů ochuzovalo diverzitu na celé Zemi
- Tyto změny měly větší amplitudu dále od rovníku
- Blíže pólům společenstva spíše zanikala, nebo se zmenšovala a posouvala se směrem k jihu
- V tropech spíše kolísalo množství srážek
- Tropická společenstva se rozpadala do malých izolovaných ostrůvků – také extinkce, zároveň ale podpora speciací
- Tropy lze chápat jako zdroj většiny evolučních linií, které dále od rovníku brzdilo v rozmachu kolísání klimatu

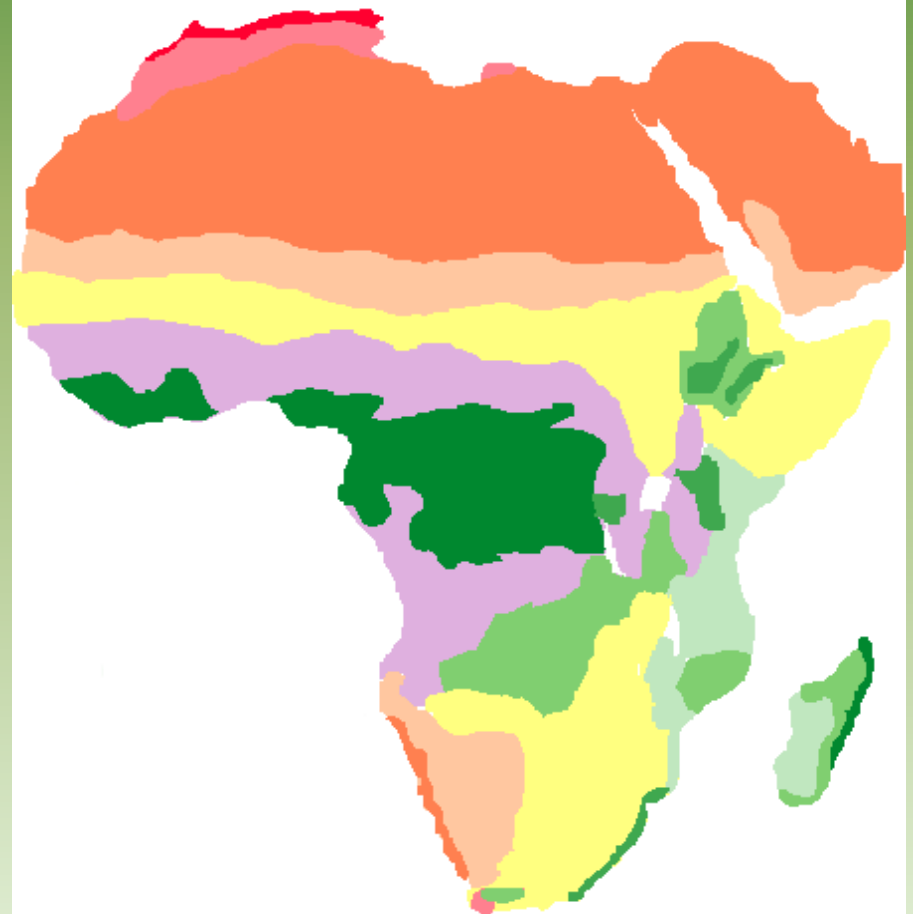
20,000 - 16,000 ¹⁴C years ago

- Mediterranean forest
- Montane forest
- Mediterranean scrub
- Recolonizing forest mosaic

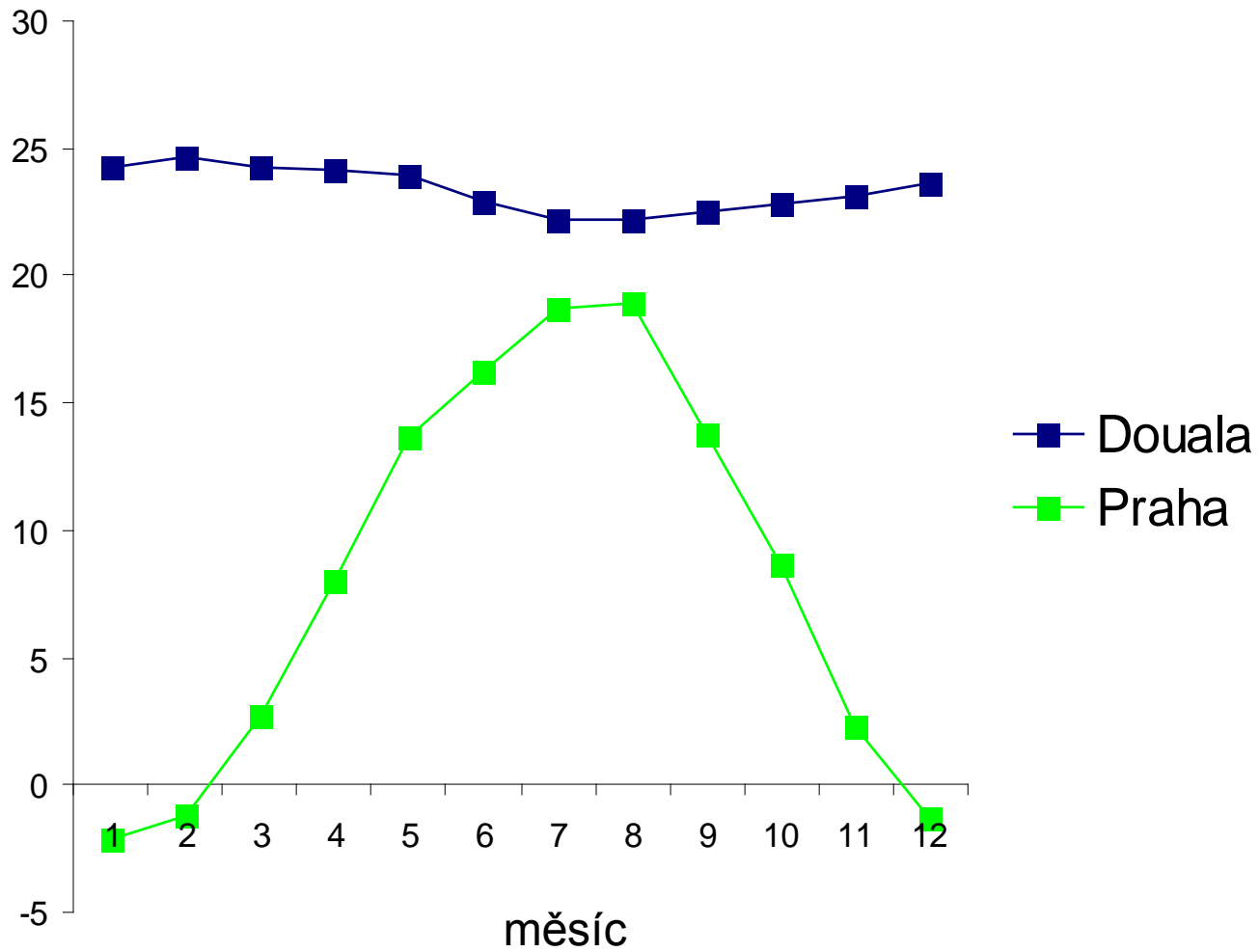

- Extreme desert
- Semi-desert
- Grasslands
- Savanna (a few trees)
- Scrub
- Woodland (open canopy)
- Tropical rainforest

Present Potential Vegetation

teplota

Stabilita prostředí a míra specializace

- Klimaticky nestálé prostředí – přizpůsobení široké škále podmínek – organizmy se nemohou příliš specializovat (léto/zima, různé typy prostředí, velké areály)
- Tropy – klimaticky stálé –specializace na úzkou škálu podmínek – menší areály (vysvětlení Rapoportova pravidla) – snížení konkurence a tím i míry vymírání
- Dva nedostatky – jsou tropické organizmy skutečně specializovanější? Je v tropech skutečně nižší mezidruhová konkurence? – spíše ne!

